
”BLOGATAAN YHDESSÄ!”

Osallisuudessa suunniteltu ja toteutettu yhteisöllinen blogi avoimen varhaiskasvatus-
toiminnan foorumina

Hämeen ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Sosiaalialan koulutusohjelma

Lahdensivu, kevät 2015

Emmi Rintakoski

LAHDENSIVU
Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosiaalipedagoginen kasvat

Tekijä	Emmi Rintakoski	Vuosi 2015
Työn nimi	”Blogataan yhdessä!” Osallisuudessa suunniteltu ja toteutettu yhteisöllinen blogi avoimen varhaiskasvatustoiminnan foorumina	

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön yhteistyökumppanina toimi hämeenlinnalainen avoin varhaiskasvatustoiminta ja kohderyhmänä olivat avoimen varhaiskasvatustoiminnassa käyvien lasten vanhemmat. Opinnäytetyön tutkimustehtävänä oli suunnitella ja toteuttaa yhteisöllinen blogi avoimen varhaiskasvatustoiminnan foorumiksi osallisuudessa. Opinnäytetyön toteutuksen aikana vanhempia osallistettiin yhteisöllisen blogin sisällön suunnitteluun ja toteutukseen.

Opinnäytetyön teoreettisiin lähtökohtiin kuuluivat blogi avoimen varhaiskasvatustoiminnan foorumina, blogi mediakasvatuksen ja sosiaalisen median välineenä sekä blogi yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääjänä. Teoriaosuudessa tuotiin esille myös osallisuutta ja sosiaalista mediaa koskevia aiempia tutkimuksia.

Opinnäytetyössä käytettiin laadullista eli kvalitatiivista tutkimusotetta. Aineiston hankinta toteutettiin ryhmähaastattelun ja avoimen kyselylomakkeen avulla keväällä 2015. Opinnäytetyön aineiston analysointi menetelmänä käytettiin teemoittelua, jossa on kyse laadullisen aineiston ryhmitte-lystä erilaisten aihepiirien mukaan.

Opinnäytetyön tutkimustulosten perusteella yhdessä suunniteltu ja toteutettu yhteisöllinen blogi avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa mahdollistaa koko perheen osallisuuden lapsen arkeen avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa. Tutkimustuloksissa korostuu yhteisöllisen blogin hyödyntäminen informaatio- ja tiedotusvälineenä vanhempien ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan ohjaajan välillä.

Vanhempien osallistuessa yhteisöllisen blogin sisällön suunnitteluun ja toteutukseen mahdollistetaan lapsen äänen kuuleminen. Yhteisöllisen blogin sisällön toteutuksessa korostuu vanhemman ja lapsen yhteiset kokemukset ja yhteinen tekeminen. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan blogisivuston sisältö on koottu tämän opinnäytetyön tutkimuksen tulosten pohjalta.

Avainsanat Avoin varhaiskasvat

Sivut 28 s. + liitteet 2 s.

LAHDENSIVU

Degree programme in Social Services
Sosiopedagogical Education

Author	Emmi Rintakoski	Year 2015
Subject of Bachelor's thesis	"Let's blog together!" Inclusive planning and implementing of a community blog as a forum for open daycare activity	

ABSTRACT

This Bachelor's thesis was implemented in cooperation with an open daycare centre in Hämeenlinna and the focus group consisted of parents whose children participate in the open daycare activities. The aim of the thesis was to plan and implement a community blog which would serve as a joint forum for the open daycare activity. During the thesis process the parents were included in planning and implementing the community blog.

The theoretical basis of the thesis deals with blog as a forum for open daycare activity, using blog as a tool of media education and social media, and using blog in order to increase communality and inclusion. Previous studies about inclusion and social media are also discussed in the theoretical background.

The thesis was a qualitative research. The data were collected by means of a group interview and unstructured questionnaire in spring 2015. The data were analysed thematically, i.e. by grouping the qualitative research material into different themes.

Based on the results, including the parents in planning and implementing the community blog enables the whole family to participate in their child's everyday life at the open daycare centre. Engaging the parents in planning the contents of the community blog enables the voice of the children to be heard.

The implementation of the community blog highlights the common experiences and activities of parents and children, which in turn support the parent-child relationship. Common experiences enrich the children's and parents' everyday life and support the parents in their upbringing task.

Keywords Open daycare activity, blog, inclusion, community

Pages 28 p. + appendices 2 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	BLOGI AVOIMEN VARHAISKASVATUSTOIMINNAN FOORUMINA.....	2
2.1	Blogi kasvatuskumppanuuden vahvistajana.....	3
2.2	Blogi vastavuoroisena toimintana	4
2.3	Blogi perheen arjessa	6
3	BLOGI MEDIAKASVATUKSEN JA SOSIAALISEN MEDIAN VÄLINEENÄ....	7
3.1	Mediakasvatus osana yhteisöllisen blogin suunnittelua ja toteutusta	7
3.2	Blogi ja sosiaalinen media yhteisöllisyyden näkökulmasta	8
4	BLOGI YHTEISÖLLISYYDEN JA OSALLISUUDEN LISÄÄJÄNÄ	9
4.1	Blogi ja verkkoyhteisöt	10
4.2	Blogi vuorovaikutuksen ja osallisuuden mahdollistajana	12
5	AIEMMAT TUTKIMUKSET.....	12
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	14
6.1	Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset	14
6.2	Aiheen rajausta ja kohderyhmä	14
6.3	Aineiston hankinta.....	15
6.4	Ryhmähaastattelu	15
6.5	Avoin kysely	16
6.6	Aineiston käsittely.....	17
6.7	Luotettavuus ja eettisyys	17
7	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	18
7.1	Yhteisöllinen blogi osallisuuden mahdollistajana.....	18
7.2	Yhteisöllisen blogin sisältö	19
7.3	Avoimen varhaiskasvatustoiminnan blogi vanhemman ja lapsen arjessa.....	20
7.4	Osallisuudessa toimiminen blogin sisällön kehittämisessä ja tuottamisessa	22
7.5	Yhteisöllisen blogin toimivuus	23
8	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	23
	LÄHTEET	27
Liite 1	Lupa avoimen kyselylomakkeen ja ryhmähaastattelun avulla tuotetun aineiston käyttöön	
Liite 2	Kysely koskien avoimen varhaiskasvatustoiminnan yhteisöllistä blogia	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyö sai alkunsa Motori-hankkeen kautta. Motori tulee sanoista mobiiliteknologia toiminnan ja kohtaamisen rikastajana. Hankkeen tarkoituksena on antaa uutta tietoa ja osaamista mobiiliteknologiasta varhaiskasvatuksen työntekijöille ja mahdollisuuksia soveltaa oppimaansa autenttissa ympäristössä. Motori-hankkeen tavoitteena on myös edistää autenttisten mobiiliteknologisten oppimisympäristöjen kehittymistä sekä kokeilla ja vertailla mobiiliteknologisia käytänteitä varhaiskasvatuksen tarpeisiin. (Motori-hanke n.d.)

Hankkeen kohderyhmä muodostuu Hattulan ja Janakkalan kunnan, Riihimäen kaupungin sekä avoimessa varhaiskasvatustyössä toimivista varhaiskasvatuksen alalla työskentelevistä asiantuntijoista. Kohderyhmään kuuluvat myös varhaiskasvatusta korkeakoulussa opiskelevat. Hanketta hallinnoi Hämeen ammattikorkeakoulu, joka vastaa hankkeen toteuttamisesta yhteistyössä hankkeen kohderyhmään kuuluvien kanssa. (Motori-hanke n.d.)

Opinnäytetyön yhteistyökumppanina toimi hämeenlinnalainen avoin varhaiskasvatustoiminta ja kohderyhmänä olivat avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa käyvien lasten vanhemmat. Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia, miten yhteisöllisen blogin sisältö suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä vanhempien, tutkimuksen tekijän ja avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa.

Blogin tarkoitus on mahdollistaa vanhempien osallisuutta avoimen varhaiskasvatustoiminnan arjessa ja sen eri toiminnoissa. Blogin tarkoituksena on myös tukea avoimen varhaiskasvatuksen yhteisöllisyyttä ja lapsen arjen toimintojen esille tuomista, jolloin yhteistyön merkitys avoimen varhaiskasvatuksen ja lapsen vanhempien välillä korostuu. Blogin tavoitteena on toimia vanhemmille vertaistukea sekä sosiaalisia verkostoja mahdollistavana palveluna.

Opinnäytetyö prosessissa korostui vanhempien osallistaminen ja yhteisöllisyyden näkökulma. Teoreettisia lähtökohtia olivat myös blogi sosiaalisen median ja mediakasvatuksen välineenä. Kasvatuskumppanuus oli myös tärkeä osa opinnäytetyöprosessia ja blogin käynnistysvaihetta. Blogin työstäminen tapahtui yhteistyössä vanhempien, opiskelijan, työelämäkumppanin ja teknologiaosaajan kanssa.

Opinnäytetyössä käytettiin laadullista tutkimusotetta, koska tutkimus- ja kehittämistyö perustui avoimen varhaiskasvatustoiminnan vanhempien käsitteisiin ja ajatuksiin osallisuudessa suunniteltuun ja toteutettuun yhteisölliseen blogiin. Opinnäytetyön aineisto kerättiin ryhmähaastattelun ja avoimen kyselylomakkeen avulla ja aineisto analysoitiin teemoittelun avulla.

2 BLOGI AVOIMEN VARHAISKASVATUSTOIMINNAN FOORUMINA

Tässä luvussa käsitellään yleisesti avointa varhaiskasvatustoimintaa ja sen merkitystä perheen arjessa. Seuraavaksi tarkastellaan blogia kasvatuskumppanuuden välineenä avoimessa varhaiskasvatuksessa sekä blogia vastavuoroisena toimintana. Viimeiseksi käsitellään blogin merkitystä perheen arjessa Bronfenbrennerin ekokulttuurista teoriaa hyödyntäen.

Avoin varhaiskasvatus on kuntien, seurakuntien, yksityisten palvelun tuottajien ja järjestöjen järjestämää toimintaa. Avoimen varhaiskasvatuksen organisointi ja toimintamuodot ovat hyvin moninaisia ja sen toimintaa voidaan määritellä monella tavalla. (Alila & Portell 2008, 12.)

Avointa varhaiskasvatusta kutsuttiin 1970-luvulta lähtien leikkitoiminnaksi. Leikkitoiminnaksi katsottiin kuuluvan leikkipuistot, leikkikerhot, leikkivälinelainaamot ja avoimet päiväkodit. Yleiskäsite avoin varhaiskasvatus muotoutui 2000-luvun alussa. Avoimen varhaiskasvatuksen toiminnan määrittely tekee hankalaksi se, että sen toimintamuodot ovat hyvin moninaisia ja niiden määrä vaihtelee alueittain ja kunnittain. Paikallisten perheiden tarpeet ovat vaikuttaneet suuresti avoimen varhaiskasvatustoiminnan muotoutumiseen. (Alila & Portell 2008, 12.)

Avoimen varhaiskasvatustoiminnan lähtökohtana voidaan pitää varhaiskasvatuksellista painotusta, jolloin toiminnan tulee olla tavoitteellista ja suunnitelmallista toimintaa. Toiminta koostuu lapsen hoidosta, kasvatuksesta ja opetuksesta. Toiminnassa korostuu myös sosiaalisten kontaktien ja tuen tarjoaminen pienten lasten vanhemmille ja muille lasta hoitaville aikuisille. (Alila & Portell 2008, 69–70.)

Tämän opinnäytetyön tutkimuskohteen avoimen varhaiskasvatustoiminnan toiminta-ajatus perustuu turvallisen ja ystävällisen toimintaympäristön luomiseen, jonne jokaisen perheen on helppo ja mukava tulla. Avoimeen varhaiskasvatustoimintaan vanhempi voi tulla lapsensa kanssa tutustumaan uusiin ihmisiin ja samalla kasvattamaan omia sosiaalisia verkostojaan. Avoin varhaiskasvatus toimii vanhempien kohtauspaikkana, jossa on mahdollista jakaa ajatuksiaan ja kokemuksiaan. He voivat myös osallistua avoimen varhaiskasvatuksen ohjattuun toimintaan sekä keskustella esimerkiksi kasvatukseen liittyvistä asioista sosiaalialan asiantuntijan kanssa. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan arvot ovat avoimuus, turvallisuus, osallisuus, yhteisöllisyys, toiminnallisuus sekä lapsi- ja perhelähtöisyys. (Avoin varhaiskasvatustoiminta 2015.)

Lapsille avoin varhaiskasvatustoiminta mahdollistaa tilaisuuden vapaaseen leikkiin ja monipuoliseen ohjattuun toimintaan. Ohjattu toiminta on suunniteltu lasten kehitystaso, toiveet sekä tarpeet huomioiden. Avoin varhaiskasvatus mahdollistaa lapsen sosiaalisten taitojen kehittymisen lapsiryhmässä sekä vanhemmalle keskinäistä vuorovaikutusta yhteistoimintojen avulla. (Avoin varhaiskasvatustoiminta 2015.)

Avoimen varhaiskasvatuksen toiminta perustuu sosiaalipedagogiseen ajatteluun, jossa tärkeintä on huomioida jokaisen yksilön arvostus ja osallisuuden luominen. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan tarkoituksena on osallistaa niin lapset kuin heidän vanhempansa avoimen varhaiskasvatuksen kulttuurin luomiseen, kehittämiseen sekä toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin yhdessä ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ja sosiaalialan asiantuntijan kanssa. (Avoin varhaiskasvatustoiminta 2015.)

Suvaitsevainen ja elämänmyönteinen ilmapiiri ovat avoimen varhaiskasvatuksen kulmakiviä. Jokaista osallistujaa arvostetaan ja heidän mielipiteensä otetaan huomioon. Ajatuksena on muodostaa avoimeen varhaiskasvatukseen toimiva yhteisö, jossa jokaisella on paikkansa ja mahdollisuus toimia vapaasti. Asiakkaiden mielipiteet ja toiminta-ajatuksukset pyritään saamaan esiin osallistavan ja muutosmyönteisen ilmapiirin avulla. Tällä tarkoitetaan asiakkaiden mukaan ottamista avoimen varhaiskasvatustoiminnan kulttuurin kehittämiseen sekä toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. (Avoin varhaiskasvatustoiminta 2015.)

Avoimen varhaiskasvatuksen toimiessa lapselle virikkeellisenä oppimis- ja kasvatusyhteisönä se muodostaa aikuisten kesken vertaistukiverkoston, jossa on mahdollisuus jakaa kasvatukseen liittyviä asioita. Avoimen varhaiskasvatuksen ja vanhempien välille on tavoitteena syntyä luottamuksellinen yhteistyö, joka tukee heidän kasvatustehtäväänsä, rooliaan vanhempana sekä arjen jaksamista. (Avoin varhaiskasvatustoiminta 2015.)

2.1 Blogi kasvatuskumppanuuden vahvistajana

Varhaiskasvatuksessa kasvatuskumppanuudella tarkoitetaan henkilöstön ja vanhempien tietoista sitoutumista toimimaan yhteistyössä lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisessa. Yhteistyö vanhemman ja henkilöstön välillä vaatii keskinäistä luottamusta, tasavertaisuutta ja molemminpuolista kunnioitusta. (Kaskela & Kekkonen 2006, 35.)

Kasvatuskumppanuus rakentuu lapsen tarpeista, jolloin yhteistyötä ja toimintaa ohjaa lapsen edun ja oikeuksien toteuttaminen. Kasvatuskumppanuus yhdistää vanhempien ja kasvattajien tiedot ja kokemukset lapsesta ja hänen kehityksestään. Tämä kokonaisuus luo parhaat mahdollisuudet lapsen hyvinvoinnin turvaamiselle. Lapsen toimivia sosiaalisia kontakteja kuvaa luontevuus ja vuorovaikutuksellisuus sekä kokonaisvaltainen osallisuus, jolloin lapsi tuntee olevansa tärkeä ja merkityksellinen. (Kaskela & Kekkonen 2006, 35, 23.)

Kasvatuskumppanuus on myös konkreettista organisointia ja vanhempien ja henkilöstön välille sopivien toimintatapojen löytämistä. Kumppanuuden tulisi olla luonnollinen osa lapsen varhaiskasvatusta, josta ensisijaisessa vastuussa on päiväkodin henkilöstö. Keskinäisten yhteistyömuotojen ja tapojen löytäminen sekä edistäminen vanhempien välillä on myös yksi kasvatuskumppanuuden tavoitteista. (Kaskela & Kekkonen 2006, 35–36.)

Toisen osapuolen kunnioitus kumppanussuhteessa tarkoittaa hyväksymistä ja erilaisten näkemysten arvostamista. Kunnioitus tulee esille kumppanu-

nessa, kun asioita ja mielipiteitä uskalletaan tuoda esille ilman pelkoa siitä, että toinen osapuoli ne mitätöisi. Avoimuus ja ilmapiirin myönteisyys auttavat osaltaan molemminpuolisen kunnioituksen syntymistä. Kasvatuskumppanuudessa luottamus syntyy vuoropuhelun ja osapuolten yhteisten kohtaamisten kautta. Luottamuksen syntyminen vaatii aikaa. Vanhempien kokemukset heidän oman lapsensa hoitoon ja kasvatukseen liittyvistä asioista ja se, kuinka he saavat osallistua lapsensa varhaiskasvatukseen suunnitteluun vaikuttavat luottamuksen syntymiseen. Tämä edellyttää, että molemmat osapuolet tuovat esille toiveitaan kasvatuskäsityksistään sekä ajatuksiaan lapsen hoidon ja kasvatuksen taustaksi. (Kaskela & Kekkonen 2006, 34, 36.)

Kasvatuskumppanuus tarvitsee toimiakseen aidon dialogisuuden eli tasa-vertaisen vuorovaikutuksen. Keskustelussa kummankin osapuolten näkemykset ovat yhtä oikeita ja oikeutettuja. Dialogisessa keskustelussa pyritään löytämään asioille yhteisiä merkityksiä, jolloin asioita pohditaan ja sovitellaan yhdessä. Dialogisuudessa kummankaan kumppanin näkemys ei yksinään olisi lopullinen, vaan keskustelun avulla muodostettaisiin kummankin osapuolen näkemyksistä yhteinen kokonaisuus. (Kaskela & Kekkonen 2006, 38.)

Blogi mahdollistaa esteettömän aikaan ja paikkaan sitoutumattoman tiedonvälityksen, joka on erinomainen lisä vanhemmuuden vahvistamiselle. Blogin kaltainen toiminta tarjoaa vanhemmille mahdollisuuden kohdata muita samassa elämäntilanteessa olevia ihmisiä, mikä lisää osaltaan vanhempien kokemuksia yhteisöllisyydestä ja osallisuudesta. Perheiden keskinäisiin vuorovaikutusmahdollisuuksiin tulisi panostaa, koska ne toimivat vanhemmille verkostoina tarkastella omaa vanhemmuuttaan ja mahdollisuutena saada tukea arjen kasvatustyöhön (Kaskela & Kekkonen 2006, 39).

Blogi tukee myös vanhemman ja varhaiskasvatustoiminnan henkilöstön kasvatusyhteistyötä. Yhteistyö vaatii osakseen vuorovaikutusta ja vanhempien osallisuuden korostamista. Yhteisen suunnittelun kautta vanhemmilla on ajantasainen kuva siitä, miten lapsen tiedot ja taidot kehittyvät (Kaskela & Kekkonen 2006, 44). Varhaiskasvatustoiminnan henkilöstö toimii tukijana ja rohkaisijana vanhemmille heidän keskinäisen vertais-toiminnan käynnistämässä ja ylläpitämässä. Perheiden verkostoitumisen edistäminen on teko perheiden arjen tukemiseksi.

2.2 Blogi vastavuoroisena toimintana

Osallisuudella tarkoitetaan osallistumisen mahdollistamaa tunneperustaista ja yhteenkuuluvuuteen liittyvää kokemusta, jossa yksilöllä on mahdollisuus vaikuttaa itseään ja ympäristöään koskeviin asioihin sekä oikeutta osallistua päätöksentekoprosessiin. Yksilö voi toimia siinä aktiivisena ja sitoutuneena. (Särkelä-Kukko 2014, 51.)

Yksilötasolla lähtökohtana on osallisuuden kokemus, johon sisältyy eritasoisista ja sisällöistä toimintaa. Osallisuuden kokemukset ovat usein liitoksissa yksilön omaan ihmiskäsitykseen, henkilökohtaiseen maailmankuvaan

sekä omaan identiteettiin. Parhaimmillaan yksilön näkökulmasta osallisuus merkitsee vapaaehtoista toimimista ja vaikuttamista omaa elämää koskeviin päätöksiin sekä vastuun ottamista. Osallisuuden kokemukset rakentuvat arjen pienistä asioista, kuten kuulluksi ja huomioduksi tulemisesta, sosiaalisista suhteista, omaan elämään liittyvien asioiden vaikuttamisesta sekä erilaisista keskusteluista ja kohtaamisista. (Särkelä-Kukko 2014, 35–36.)

Yksilöllä on tarve kuulua johonkin, eli olla osana erilaisia yhteisöjä. Kuulumisen tunteen rakentuminen ja sen kokeminen edellyttävät yksilön kykyä asettua toisen asemaan ja ymmärrystä toisista. Yksilön kokemus osallisuudesta ja kuulumisesta mahdollistuu, kun hänelle taataan oikeus toimijuuteen sekä oman subjektiivensa toteuttamiseen niin lähisuhteissa, yhteisöissä kuin koko yhteiskunnan tasolla. (Särkelä-Kukko 2014, 41.)

Osallisuuden nähdään perustuvan vapaaehtoisuuteen, aitoon dialogisuuteen sekä tasavertaisuuteen. Osallisuus ja yhteisöllisyys liittyvät vahvasti toisiinsa. Niillä tarkoitetaan myös mahdollisuutta vaikuttaa, joka on tiedon välittämistä, tekemistä, kokemista sekä kokemus joukkoon kuulumisesta. Osallisuus on mahdollisuutta vaikuttaa omaan elämäänsä, elinympäristöönsä sekä palvelujen suunnitteluun. Se tarvitsee toteutuakseen rinnalleen työntekijän ja vanhemman välisen yhteisen kielen sekä molemminpuolisen aidon kiinnostuksen. (Särkelä-Kukko 2014, 32.)

Osallisuus ei muodostu tyhjästä, vaan kuulumisen tunne syntyy suhteessa muihin ihmisiin. Osallisuuden kokemukseen tarvitaan sellainen avoin yhteisö, joka sallii jokaisen yksilön. Yhteisönä voi toimia esimerkiksi perhe, harrastusryhmä tai yhteiskunta. (Kiilakoski 2007, 12.)

Osallisuus on vastavuoroista toimintaa, jossa yhteisöltä edellytetään mukaan ottamista ja yksilöltä aktiivista osallistumista. Sallivaa yhteisöä voisi kuvailla sellaiseksi, jossa yksilö kokee olonsa turvalliseksi ja saa ilmaista omat mielipiteensä. Pelkkä kuulluksi tuleminen ei kuitenkaan ole riittävää, vaan tarvitaan konkreettista toimintaa, jolloin yksilön mielipiteet muuttuvat käytännön toimiksi. Tällöin yksilö näkee mielipiteidensä vaikuttaneen johonkin. Osallistavan yhteisön vastavuoroiseen toimintaan liittyy myös vastuun kantaminen ja jakaminen. (Kiilakoski 2007, 13–14.)

Vanhempien toimiminen osallisuudessa yhteisöllisen blogin sisällön suunnittelussa ja tuottamisessa tarvitsee rinnalleen toimintaan motivoimisen, sillä osallisuuden ja osallistumisen kokemukset eivät tapahdu itsestään. Vanhempien osallistuminen mahdollistuu, kun asenne on osallistava ja toimintaympäristö tukee osallistumista.

Blogi toimii välineenä, jonka avulla luodaan erilaisia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja sekä muotoja, jotka parhaimmillaan tuottavat myös osallisuuden kokemuksen. Tärkeää on, että avoimen varhaiskasvatuksen yhteisössä ensin määritellään, mitä osallisuudella tarkoitetaan ja mitä vanhemmilta halutaan. Osallisuus ja osallistuminen blogin sisällön tuottamisessa mahdollistuu vanhempien tiedostaessa roolinsa ja mahdollisuutensa toimia.

2.3 Blogi perheen arjessa

Ekokulttuurisen teorian mukaan perheiden elämä ja sen toiminnot nähdään osana laajempaa yhteiskunnallista kontekstia. Perhettä ei tulisi ajatella vain kohteena, johon vaikuttavat vain ulkopuolelta tulevat voimat, vaan perhe nähdään omaa elämäänsä aktiivisesti muokkaavana sekä ulkoisiin olosuhteisiin vaikuttavana tekijänä. (Määttä 1999, 78–79.)

Perheen arjen sujuminen, vanhempien hyvinvointi ja lapsen kehitys nähdään ekokulttuurisessa teoriassa kiinnittyvän toisiinsa. Avoin varhaiskasvatus ympäristönä voi tukea perhettä arjen selviytymisessä ja kannustaa vanhempia osallisuuteen täysivaltaisesti lapsen kasvatukseen ja oppimiseen liittyvistä asioista ja toiminnoista. Yhteistyö avoimen varhaiskasvatuksen ja vanhempien välillä koostuu molempien osapuolten kokemuksista ja tiedoista. (Kaskela & Kekkonen 2006, 19.)

Ekokulttuurinen teoria korostaa perheen arkielämän merkitystä asiakaspalveluprosessissa, jolloin perheen tekemät päätökset ja ratkaisut arkipäivässä ovat lapsen kehityksen ja kasvun kannalta olennaisia. Nämä ajatukset ohjaavat ja tukevat työntekijöiden ammatillista toimintaa ja tuen antamista perheelle. Perheen arkipäivän tilanteet, erilaiset toiminta- ja vuorovaikutustilanteet tarjoavat lapselle keskeisen kasvualustan. Ympäristö tarjoaa sekä voimavaroja, mutta myös rajoituksia. (Määttä 1999, 54, 82.)

Perheen toimintaan vaikuttavat kunkin perheen oma perhekulttuuri eli perheteemat. Perhekulttuuri tarkoittaa käytännössä niitä ratkaisuja ja toimia sekä arvoja, joiden mukaan perhe elää arkeansa. Perheen kanssa tehtävän yhteistyön lähtökohtana toimii erilaisten perhekulttuurien tunteminen, joka auttaa työntekijää ymmärtämään vanhempien erilaisia tunteita, ajatuksia ja toimintoja. Vanhempien uskomukset ja toiveet perhettä ja lastansa koskevissa asioissa ovat merkityksellisiä ja ne on huomioitava yhteistyön sekä vanhempien osallisuuden kannalta. (Määttä 1999, 54, 82.)

Blogin tarkoituksena on tuoda näkyväksi lapsen arjen maailmaa ja vanhemman sille tuomia merkityksiä. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan blogi mahdollistaa koko perheen osallistumisen lapsen arkeen avoimessa varhaiskasvatuksessa. Lapsi pystyy blogin avulla näyttämään koko perheelle esimerkiksi kuvia ja videomateriaalia päivästäan avoimessa varhaiskasvatuksessa.

Vanhempien ja koko perheen on helpompi palata lapselle mieluisiin asioihin blogin avulla. Blogi tukee myös osaltaan vanhemman arkielämää, toimimalla avoimen varhaiskasvatustoiminnan informaation vastavuoroisena välineenä.

3 BLOGI MEDIAKASVATUKSEN JA SOSIAALISEN MEDIAN VÄLINEENÄ

Tässä luvussa käsitellään yleisesti mediakasvatusta ja sosiaalista mediaa. Luvussa tarkastellaan blogia mediakasvatuksen ja sosiaalisen median välineenä osallisuuden ja yhteisöllisyyden näkökulmasta.

Mediakasvatuksen tarkoituksena on tietoisesti harjaannuttaa ihmisiä aktiivisiksi ja kriittisiksi median käyttäjiksi. Mediakasvatuksessa korostuu yhteisöllisyys sekä yhdessä oppiminen, eikä sen harjoittamiseen tarvita asiantuntijoita. Mediakasvatuksessa perehdytään ja harjoitellaan mediataitoja, jonka avulla pyritään kehittämään ihmisen kriittistä medialukutaitoa, jota kutsutaan nykyisin kansalaistaidoiksi. (Korhonen 2010, 22.) Avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa lasten kanssa tutustutaan erilaisiin mediavälineisiin yhdessä avoimen varhaiskasvatuksen ohjaajan sekä vanhempien kanssa.

Ihmisen kyky hankkia tietoa median avulla ja mediasta lukeutuvat mediataitoihin. Se on myös viestintää ja itsensä ilmaisua eri mediavälinein sekä erilaisten mediatekstien arviointia ja analysointia. Mediataidot ovat ihmisen kykyä hankkia tietoa medially tai mediasta. Se on myös viestintää ja itsensä ilmaisua eri median keinoin sekä erilaisten mediatekstien arviointia ja analysointia. (Niinistö & Ruhala 2007, 126.)

Sosiaalinen media on ihmisten välistä vuorovaikutusta, joka tapahtuu verkossa. Ihmisillä, jotka toimivat sosiaalisen median käyttäjinä on valta tuottaa itse sisältöä sekä jakaa tietoa omissa yhteisöissään. Sosiaalisesta mediasta puhuttaessa, voidaan sana sosiaalinen käsittää sosiaalisena kanssakäymisenä ja media tarjoaa ihmisten väliseen vuorovaikutukseen tarvittavan välineistön. (Lietsala & Sirkkunen 2008.) Yhteisöllinen blogi toimii yhtenä sosiaalisen median välineenä, jonka avulla vanhemmat pääsevät toimimaan sosiaalisen median käyttäjinä, tuottamalla ja julkaisemalla esimerkiksi erilaisia mediatekstejä.

3.1 Mediakasvatus osana yhteisöllisen blogin suunnittelua ja toteutusta

Erilaisten mediatekstien arviointi ja analysointi on erittäin tärkeä taito tänä päivänä. Media tuottaa paljon tekstiä, kuvia sekä kirjoituksia, jolloin ihminen ei voi ennakkoluulottomasti luottaa tiedon todenperäisyyteen. Mediataitoja harjoittelemalla ihminen oppii arvioimaan kriittisesti mediatekstejä ja niiden sisältöä. Luontevasti mediataitoja voi harjoitella keskustellen aivan arkisissa tilanteissa. (Mustonen 2002, 56.)

Mediasta keskustelu toisen ihmisen kanssa tarjoaa erilaisia näkökulmia, joihin ei tulisi itse välttämättä kiinnitettyä huomiota. Media tarjoaa runsaan määrän sisältöjä ja eri välineitä mediakasvatukseen. Tutustuminen mediaan yhdessä luo mahdollisuuksia keskusteluun ja sitä kautta oppimiseen. Luomalla itse erilaisia mediasisältöjä voi oppia syvällisemmin mediataitoja ja samalla kriittinen näkemys mediaan vahvistuu. (Mustonen 2002, 57.)

Media toimii ammattikasvattajien ja vanhempien välisenä viestintuojana ja kokemuksena. Mediakasvatuksessa korostuu kasvatuskumppanuuden merkitys, sillä lasten pääasiallinen median käyttö tapahtuu lapsen kotona. Yhteistyössä vanhempien kanssa työntekijät voivat keskustella lasten median käytöstä ja sopia yhteisiä sääntöjä ja rajoituksia. Hyvässä ja luottamuksellisessa kumppanuussuhteessa työntekijällä on mahdollisuus tuoda esille omia näkemyksiään ja mielipiteitään lapsen median käyttöön liittyvissä asioissa. Media voi toimia myös yhteydenpidon välineenä lapsen vanhempiin. (Pentikäinen, Ruhala & Niinistö 2007, 102.)

Mediakasvatuksen periaatteisiin kuuluu alle kouluikäisten lasten kasvatuskumppanuus kodin ja päiväkodin kesken. Mediakasvatus tarjoaa osaltaan kumppanuuteen mahdollisuuksia ja myös haasteita. Varhaiskasvatusta toteuttavissa yksiköissä paneudutaan mediataitojen harjoitteluun, kun taas lapsen kotona keskitytään lapsen arkisen mediankäytön tuntemiseen, ohjaamiseen ja osallistumiseen. Tutustuessaan mediaan lapsi tarvitsee rinnalla kulkijaa; opastusta, tukea, kuuntelua ja läsnäoloa sekä yhdessä tekemistä. (Pentikäinen ym. 2007, 101.)

Avoimen varhaiskasvatuksen henkilökunta voi omalta osaltaan tukea kotien mediakasvatusta keskustelemalla vanhempien ja lapsen kanssa mediasta, ja tarjota perheille lisää tietoa mediakasvatuksesta. Vanhempien kanssa voidaan yhdessä pohtia lapsen median käyttöä ja jakaa keskenään tietoa ja ajatuksia, miten lapsen mediakasvatusta voidaan parhaiten toteuttaa. Perheiden tavat käyttää mediaa heijastuvat lapsen arkisissa leikeissä, tunteissa, tiedoissa sekä taidoissa. Varhaiskasvatuksessa on hyvä lähteä liikkeelle niistä elämyksistä ja ajatuksista, joita lapsilla itsellään suhteessa mediaan on (Pentikäinen ym. 2007, 102). Nämä asiat varhaiskasvattajan on hyvä ottaa huomioon suunnitellessaan ja toteuttaessaan toimintaa.

Yhteisöllisen blogin avulla vanhemmat toimivat osallisina lapsen arjen esille tuojina, jolloin he yhdessä lapsen kanssa esimerkiksi kuvaavat ja videoivat lapsen arjen toimintoja avoimessa varhaiskasvatuksessa. Lapsi pääsee yhdessä vanhemman ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan ohjaajan kanssa tutustumaan median käyttöön, ja näin ollen mediakasvatus tapahtuu kasvatuskumppanuuden hengessä.

Hyvää ja toimivaa kasvatuskumppanuutta olisi, jos avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstö ja vanhemmat keskustelivat yhdessä lapsen median käytöstä, sen määrästä ja turvallisuudesta. Lapsi voidaan ottaa myös mukaan keskusteluihin hänen ikätasolleen sopivalla tavalla. Vanhempi voi yhdessä lapsen kanssa keskustella siitä, mitä lapsi on nähnyt ja mitä kokemuksia sekä tunteita se on herättänyt.

3.2 Blogi ja sosiaalinen media yhteisöllisyyden näkökulmasta

Sosiaalisella mediallyä tarkoitetaan yksinkertaistetusti mediaa, johon liittyy käyttäjien sosiaalisesti jakamia merkityksiä. Sosiaaliselle medialle on ehdotettu suomenkielistä vastinetta yhteisöllinen media, joka kuvaa käyttäjien välistä yhteisöllisyyttä. Sosiaalinen media mahdollistaa käyttäjille sisällön tuottamisen ja jakamisen, kun taas perinteinen media tuottaa sisältö-

jä kuluttajille. Sosiaaliseen mediaan on niin sanotusti sisäänkirjoitettu osallistumisen mahdollisuus, jolloin entinen median passiivinen kuluttaja voi nyt ottaa itselleen aktiivisemmän roolin. Näin ollen se lisää käyttäjän omatoimisuutta ja nonformaalia osallistumista. (Hintikka 2009, 175.)

Mahdollisuus sisällön jakamiseen ja tuottamiseen tarkoittaa yksilön mahdollisuutta saada oma mielipiteensä julkisesti esille, sekä saada sille mahdollisesti myös kannatusta. Yksilöillä on mahdollisuus vaikuttaa ympäröivään todellisuuteen sosiaalista mediaa hyväksikäyttäen. (Bäcklund & Paa-vola 2003, 58.)

Yhteisöllisyyden voimakkuus voidaan jakaa kahteen ryhmään, löysään ja tiukkaan yhteisöllisyyteen. Löysässä yhteisöllisyydessä osallistujien välille ei varsinaisesti muodostu yhteistä ymmärrystä eli yksimielisyyttä keskustelun aiheena olevista asioista, jolloin se ei myöskään ole toiminnan tavoitteena. Löysässä yhteisöllisyydessä on kyse yhdessäolosta ja pintapuolisesta ajatustenvaihdosta. Tiukalla yhteisöllisyydellä tarkoitetaan yhteisesti sovittuja tavoitteita, toiminnan vastavuoroisuutta ja asioiden viemistä loppuun. Tämä kokonaisuus koetaan yhteiseksi saavutukseksi. (Pönkä 2014, 191–192.)

Yhteisöllisyys on merkittävä asia ihmisille, jolloin sille olisi syytä rakentaa mielenkiintoiset puitteet, joiden avulla saataisiin ihmiset kiinnostuneiksi lisäämään yhteisöllisyyden tunnettaan. Blogin kaltainen yhteisöllinen toiminta voi lisätä yksilöiden sosiaalista pääomaa. Tämä tarkoittaa, että yhteisön sisällä muodostettaisiin yhteiset arvot ja normit, joiden avulla tavoiteltaisiin yhteisiä tarpeita ja päämääriä.

Blogin sisällön yhteinen suunnittelu ja toteutus tarvitsevat yhteisön keskinäistä luottamusta, avointa kommunikaatiota, vuorovaikutusta sekä osallistumista. Yhteisöllisyyden kehittymiseen tarvitaan jokaisen läsnäoloa, yhteistä aikaa ja paikkaa, yhteisiä rutiineja sekä kasvokkain tapahtuvaa kohtaamista.

4 BLOGI YHTEISÖLLISYYDEN JA OSALLISUUDEN LISÄÄJÄNÄ

Tämän luvun tarkoituksena on tutustua yleisesti blogiin ja sen sisältöön. Lisäksi tarkastellaan blogia osallisuuden, vuorovaikutuksellisuuden sekä verkkoyhteisöjen näkökulmasta, joka avaa ihmisen perustarvetta olla osallisena ja vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa.

Sana blogi tulee englannin kielen sanasta weblog. On myös esitetty, tulisi-ko sana suomentaa verkkopäiväkirjaksi. Blogi tarjoaa kuitenkin monia erilaisia tarkoituksia, jolloin päiväkirjamaiset kirjoitukset ovat vain yksi esimerkki muiden joukossa. Blogi toimii välineenä luovalle tekemiselle, informoimiselle ja yhteisöllisyyden muodostumiselle, jonka avulla voidaan muokata informaatiota, lisätä kuvia sekä videoita. (Salmenkivi & Nyman 2007, 146.)

Blogista puhuttaessa tarkoitetaan verkko-sivustoa, johon yksi tai useampi henkilö kirjoittaa säännöllisesti. Blogiin lisätyt tekstit ovat helposti löydet-

tävissä, sillä aikaisemmin lisätyt tekstit säilyvät luettavina ja muuttumattomina. Tunnusomaisia piirteitä blogeille ovat runsaasti käytetyt viittaukset erilaisiin artikkeleihin ja julkaisuihin. Niissä korostuvat myös henkilökohtaisen näkökulman painotus ja blogeja kirjoitetaan usein minämuodossa. Syy blogin aloittamiseen on usein ihmisen halu osallistua Internetissä käytäviin keskusteluihin ja ilmiöihin. (Salmenkivi & Nyman 2007, 145–146.)

Li (2005) toteaa, että yleisesti blogi määritellään loki- tai päiväkirjan kaltaiseksi, päivätyistä ja itsenäisistä merkinnöistä koostuvaksi verkkosivustoksi. Blogimerkintä koostuu lyhyestä kuvaavasta otsikosta, sisällöstä ja automaattisesti lisätystä päivämäärästä. Blogi merkinnöissä uusien merkintä näkyy sivun yläosassa, jolloin ne ovat aina kronologiseen muotoon järjestettyinä. Blogin sisältö koostuu pääosin tekstistä, mutta blogin luonteesta riippuen se voi olla tekstistä ja multimediaelementistä rakentunut kokonaisuus.

Lisätyt blogimerkinnät eivät korvaa Bloodin (2002, 1–10) mukaan edellistä merkintää, vaan kaikki merkinnät arkistoidaan automaattisesti. Merkinnät näkyvät usein linkkeinä viikoittain tai kuukausittain järjestettyinä blogisivuston reunassa. Merkintöjen hakumahdollisuuksia helpottavat merkintöjen järjestysperiaatteet, joita voivat olla esimerkiksi aihe tai blogimerkinnän kirjoittaja. Useimmiten blogien lukijoilla on mahdollisuus kommentoida merkintöjä siihen tarkoitukseen varatun lomakekentän avulla. Kommentit toimivat usein keskustelukanavana kirjoittajan ja lukijoiden välillä sekä rikastuttavat erilaisilla näkökulmilla blogin koko sisältöä. Blogin ylläpitäjillä on mahdollisuus muokata merkintöjä sekä poistaa lisättyjä ulkopuolisia kommentteja. (Li 2005.)

Verkko on nykyisin täynnä toimintaa ja elämää. Yhä suurempi osa niistä on ei-kaupallisia, yksityisten ihmisten tuottamaa informaatiota sekä vuorovaikutusta itselleen tärkeistä asioista. Sosiaalinen verkosto on avannut ihmisille uusia mahdollisuuksia itseilmaisuuksiin sekä yhteistyöhön. Se on luonut kulttuurisen muutoksen, joka korostaa verkon käyttäjien lisääntynyttä asemaa aktiivisina toimijoina ja tekijöinä. (Majava 2006, 87.)

4.1 Blogi ja verkkoyhteisöt

Verkostoyhteisöjen välille ei välttämättä synny kontaktia kasvotusten, mutta verkon välityksellä syntyneet yhteisöt voivat toimia yksilön niin sanottuna turvayhteisönä. Ne toimivat yksilön omaa identiteettiä vahvistavana sekä tuovat helpotusta esimerkiksi arkielämän turvattomuuden ja epävarmuuden tunteille. Verkkoyhteisöön kuuluu myös tunne yhteisöllisyydestä. Yhteisöt tarvitsevat suoran vuorovaikutuksen, toimivat yhteydet, arvot, tavoitteet ja yhteisen toiminnan tietyssä ajassa ja paikassa. Verkkoyhteisöt muodostuvat jonkin yhteisen kiinnostuksen kohteen ympärille ja toimivat siinä vapaaehtoisesti. (Salmenkivi & Nyman 2007, 47; Heinonen 2008, 94.)

Yhteisöllinen blogi toimii välineenä yhteiselle luovalle tekemiselle, informoimiselle ja yhteisöllisyyden muodostumiselle. Blogin avulla voidaan

muokata informaatiota, lisätä kommentteja sekä kuvia ja videoita, jolloin informaatio ei ole vain yksisuuntaista vaan kollektiivista ja vuorovaikutteista.

Yksilön halu olla osa jotain ja tunne yhteisöllisyydestä ovat usein perimmäinen syy miksi ihmiset liittyvät erilaisiin verkkoyhteisöihin. Olemassa olevat yhteisöt voivat perustaa nettisivuston, joka laajentaa yhteisön toiminnan myös virtuaaliseksi. Ainoastaan verkossa toimiva yhteisö on usein verkossa syntynyt, jonka jäsenet ovat yhteisesti profiloituneet keskustelemaan kiinnostavista aiheista. (Mäkinen 2009, 82–83.)

Yhteisöllisyys rakentuu yhteenkuuluvuudesta, luottamuksesta osapuolien kesken, yhteisistä säännöistä ja sopimuksista, yhdistävästä asenteesta, hyvin toimivista sosiaalisista suhteista sekä pysyvyydestä. Yhteisöllisyyttä voi siis olla ilman fyysisiä rajoja sekä paikkoja. Erilaisille yhteisöille on ominaista, että ne voivat olla muille näkymättömiä ja ulkonaisesti huo- maamattomia, mutta yksilölle itselleen todellisia. (Heinonen 2008, 95.)

Yhteisöllisyyden ja osallisuuden tunteessa on neljä keskeisintä osatekijää. Ensimmäisenä on jäsenyyden tunne, jossa henkilö pystyy tunnistamaan itsensä yhteisön kautta ja kokee kuuluvansa siihen. Toisena ovat henkilön kokemukset vaikutusmahdollisuuksistaan. Henkilö kokee voivansa vaikuttaa yhteisöön ja sen toimintaan omalla panoksellaan. Hän kokee myös, että yhteisöllä on vaikutus hänen omaan toimintaansa ja arvomaailmaansa. Kolmantena on henkilön tarpeiden tyydyttäminen, jolloin hän kokee omien tarpeidensa täyttymisen ja yhdentymisen koko yhteisön kautta. Viimeisenä ovat tunnesiteet, joita yhteisön jäsenet muodostavat keskenään. Merkittävin syy yhteisöön hakeutumiseen on henkilön tarve saada tukea yhteisöltä. Tuen saaminen ja antaminen lisäävät jokaisen yhteisön jäsenen statusta yhteisön sisällä. Jaetun vuorovaikutuksen seurauksena jäsen voi kokea olevansa tunnesiteessä yhteisöön ja sen jäseniin. (Li 2005.)

Yhteisöllisyyden ydin on yhteisyydessä, jossa jokin asia koetaan yhteiseksi. Yhteisellä asialla tarkoitetaan jotain sellaista, jonka monet ihmiset kokevat tärkeäksi, ja joka siksi yhdistää heitä. Helpoiten yhteisöllisyyden kokemuksen saa tekemällä jotain sisältöä yhdessä. Yhdessä tekeminen ei välttämättä tarkoita työn jakamista osiin tai erilaisiin vastualueisiin, vaan että jokainen osallistuja kantaa vastuuta kokonaisuudesta ja sen toteutuksesta. Yhteisöllinen työskentely tarvitsee rinnalleen osallistujien välistä keskustelua, koska vain siten voidaan muodostaa yhteisymmärrys asiasta ja sen sisällöstä. Aktiivinen yhteisöllinen työskentely edesauttaa muodostamaan ryhmän tai sitä laajemman yhteisön. (Pönkä 2014, 191.)

Blogin tarkoituksena on lisätä avoimen varhaiskasvatustoiminnan vanhempien kokemuksia yhteisöllisyydestä. Yhteisöllisyys lisääntyy, kun yksilöille annetaan mahdollisuus vaikuttaa ja olla osallisena blogin suunnittelu- ja toteutusvaiheessa.

Blogin avulla vanhemmat voivat saada helpommin vertaistukea esimerkiksi kasvatukseen ja arjen haasteisiin liittyvissä kysymyksissä. Yhteisön antama vertaistuki voi toimia myös vanhemmalle jonkinlaisena kasvun-

paikkana. Verkkoyhteisössä vanhemman voi olla helpompaa lähestyä muita ja olla osallisena yhteisön sisällä.

4.2 Blogi vuorovaikutuksen ja osallisuuden mahdollistajana

Ihmisen halu osallistua ja olla vuorovaikutuksessa ei tarkoita, että ihmiset olisivat aiempaa kiinnostuneempia tutustumaan heille uusiin ihmisiin, vaan aktiivista osallistumista Internetin ulkopuolella olemassa oleviin sosiaalisiin verkostoihin yhteisöllisten Internet-sivustojen avulla. Aktiivinen osallistuminen yhteisöllisen median luomiseen voi olla esimerkiksi blogien lukeminen, kirjoittaminen tai blogikirjoitusten kommentoiminen. (Salmenkivi & Nyman 2007, 42–43.)

Osallisuus ei muodostu tyhjiössä, vaan kuulumisen tunne syntyy suhteessa toisiin ihmisiin. Osallisuuden kokemukseen tarvitaan avoin yhteisö, joka sallii yksilön mukaan tulemisen. Osallisuus on vastavuoroista toimintaa, jossa yhteisöltä edellytetään mukaan ottamista ja yksilöltä aktiivista osallistumista. (Kiilakoski 2007, 12–13.) Tässä opinnäytetyössä yhteisönä toimi avoimen varhaiskasvatustoiminnan yhteisö, joka muodostui lapsista, heidän vanhemmistaan sekä avoimen varhaiskasvatustoiminnan henkilökunnasta.

Osallisuuden ja vuorovaikutuksellisuuden edistäminen on tärkeää niin yksilön hyvinvoinnin, kuin yhteisön kannalta. Yksilö, joka on kiinnittynyt yhteisöön, on valmiimpi toimimaan yhteisön hyvän eteen ja sen puolesta. Tunne vaikuttamisen mahdollisuudesta lisää osallistumisen motivaatiota ja turvallisuuden tunnetta. Yksilön kykyä toimia vuorovaikutuksessa yhteisössä lisääntyy, kun hän kokee yhteisön omakseen ja tuntee kuuluvansa siihen. (Kiilakoski 2007, 44.)

Osallisuus mahdollistuu, kun sille luodaan sellaiset puitteet, joissa täyttyvät yksilön mahdollisuus omalle mielipiteelle, kuulluksi tulemiselle ja osallistuminen päätöksentekoon. Avoin ja salliva yhteisö lisää yksilön halua olla vuorovaikutuksessa ja vaikuttaa yhteisön sisällä tapahtuviin asioihin. Opinnäytetyössä osallisuus näyttäytyi mahdollisuutena vaikuttaa yhteisöllisen blogin sisältöön ja sen käyttömahdollisuuksiin avoimessa varhaiskasvatuksessa.

5 AIEMMAT TUTKIMUKSET

Teoreettisten lähtökohtien lisäksi tässä opinnäytetyössä kuvataan sähköisen viestintävälineen hyödyntämistä kasvatuskumppanuuden välineenä sekä osallisuuden toteutumista sosiaalisessa mediassa.

Mäki, Ruuth ja Talja (2014) ovat opinnäytetyössään tutkineet vanhempien kokemuksia Hyvinkään kaupungin päiväkotien käyttämästä sähköisestä viestintävälineestä, Muksunetistä. Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa tietoa Hyvinkään kaupungin varhaiskasvatuspalveluille vanhempien Muksunetti-kokemuksista, jotta ohjelmaa voitaisiin tulevaisuudessa kehittää nykyistä asiakaslähtöisempään suuntaan. Tutkimus toteutettiin kvantitatiiv-

visena tutkimuksena seitsemässä Hyvinkään kaupungin päiväkotiyksikössä. Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin kyselyä, johon osallistui kaksisataakymmenen vanhempaa. Tutkimuksen aineisto oli analysoitu käyttämällä aineistolähtöistä sisällönanalyysiä.

Tutkimustuloksista ilmenee, että Muksunetin käyttö jakaa paljon mielipiteitä lasten vanhempien keskuudessa. Kasvatuskumppanuuden näkökulmasta Muksunettiä tärkeämmäksi koettiin päivittäinen aito vuorovaikutus yhdessä kasvattajien kanssa. Moni vanhemmista koki tämän kasvotusten tapahtuvan kohtaamisen niin riittäväksi, ettei Muksunetin käyttöä päiväkotiympäristössä koettu välttämättömäksi. Muksunetin sisällön vanhemmat kokivat pääosin melko hyväksi, mutta sen käytön vaikeus vähensi huomattavasti vanhempien käyttöaktiivisuutta. Tutkimustuloksista selvisi, että vanhempien mielestä Muksunettiä tulisi tulevaisuudessa kehittää. (Mäki, Ruuth & Talja 2014.)

Salmijärvi (2014) opinnäytetyön aiheena on osallisuus sosiaalisessa mediassa. Opinnäytetyön tarkoituksena oli pohtia, mitä tarkoittaa osallisuus sosiaalisessa mediassa ja miten järjestöt voivat edistää vapaaehtoisten osallisuutta sosiaalisen median ympäristöissä.

Teknisten yksityiskohtien sijaan Salmijärvi (2014) on pohtinut sosiaalisen median mahdollistamaa toimintaa osallisuuden näkökulmasta. Opinnäytetyön tilaajana on toiminut Plan Suomi ja tutkimus keskittyy tarkastelemaan Plan Suomen koordinoiman Ei vihapuheelle -liikkeen osallistavia toimintatapoja sosiaalisen median ympäristöissä.

Salmijärvi (2014) tarkastelee opinnäytetyössään liikkeen osallistavia toimintatapoja ja vapaaehtoisten kokemuksia osallisuudesta sosiaalisessa mediassa. Aineistonkeruumenetelmänä käytettiin teemahaastattelua.

Opinnäytetyön aineisto koostuu Ei vihapuheelle -liikkeen vapaaehtoisille työntekijöille tehdyistä haastatteluista. Haastatteluissa selvitettiin kuinka liike on osallistanut vapaaehtoisia sosiaalisessa mediassa. Opinnäytetyön tarkoitus on tarjota Ei vihapuheelle -liikkeen arvokasta ja arvioivaa tietoa heidän toimintatavoistaan, sekä tukea Plan Suomen sosiaalisen median strategian kehittymistä vapaaehtoisten toiminnan suhteen. (Salmijärvi 2014.)

Tutkimustuloksissa Ei vihapuheelle -liikkeen vapaaehtoisten osallisuutta sosiaalisessa mediassa on edistetty kahdella tavalla. Vapaaehtoisille on avattu hyvät mahdollisuudet vaikuttaa liikkeen toimintaan ja toiminnan sisältöihin. He ovat saaneet myös vastuuta toimia sosiaalisessa mediassa vapaasti sisällön tuottajina ja osallistua julkiseen keskusteluun liikkeen käyttämissä sosiaalisen median kanavissa. Haastatteluaineistossa korostui myös kasvokkaisten tapaamisten merkitys, joita vapaaehtoiset toivoivat lisää. Aineiston pohjalta nousi selkeästi esiin tarve syvälliseen keskusteluun ja yhteiseen ajanviettoon. (Salmijärvi 2014.)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tässä luvussa käsitellään opinnäytetyön tutkimuksen toteutusta. Aluksi käsitellään tutkimustehtävä sekä tutkimuskysymykset, jonka jälkeen käsitellään tutkimuksen aiheen rajausta ja kohderyhmä. Seuraavaksi käsitellään tutkimuksen teoriaa, kuten aineiston hankintaa ja analyysia. Aineiston hankinta on toteutettu ryhmähaastattelun ja avoimen kyselyn (Liite 2) avulla. Lopuksi arvioidaan tutkimuksen luotettavuutta ja eettisyyttä.

6.1 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön kehittämistehtävänä oli suunnitella ja toteuttaa blogi avoimen varhaiskasvatustoiminnan foorumiksi osallisuudessa. Opinnäytetyön toteutuksen aikana vanhempia osallistettiin blogin sisällön suunnitteluun ja tuottamiseen. Tutkimustehtävä pyrittiin saavuttamaan seuraavien tutkimuskysymysten avulla:

- Millaisia näkemyksiä vanhemmilla on yhteisöllisestä blogista osallisuuden mahdollistajana?
- Millaisia toiveita vanhemmilla on yhteisöllisen blogin sisällöstä?
- Vanhempien näkemyksiä hyvin toimivasta yhteisöllisestä blogista?

Tutkimuskysymykset käsittelevät vanhempien osallisuutta avoimen varhaiskasvatustoiminnan yhteisöllisen blogin käynnistäjinä ja sisällön tuottajina. Tutkimuksen lähtökohtana oli tarkastella vanhempien osallisuutta yhteisöllisen blogin suunnittelussa ja sisällön tuottamisessa yhdessä tutkimuksen tekijän ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan työntekijän kanssa.

6.2 Aiheen rajausta ja kohderyhmä

Tämän opinnäytetyön yhteistyökumppaneina toimivat eräs avoin varhaiskasvatustoiminta ja siellä käyvien lasten vanhemmat. Kohderyhmä aineiston hankintaa varten muodostui yhdeksästä vanhemmasta. Kohderyhmästä ryhmähaastatteluun osallistui seitsemän vanhempaa ja avoimeen kyselyyn vastasi yhdeksän vanhempaa. Opinnäytetyössä korostuivat osallisuus ja yhteisöllisyys, joiden oli tarkoitus näkyä koko opinnäytetyöprosessissa. Tunnistettavuuden välttämiseksi avoimen varhaiskasvatustoiminnan tai kohderyhmään kuuluvien henkilöiden nimiä ei mainittu opinnäytetyössä.

Aihe rajattiin avoimen varhaiskasvatustoiminnan blogin käynnistysvaiheeseen. Tutkimuksen tekijä oli mukana käynnistämässä yhteisöllistä blogia, joka toteutettiin osallistavasta näkökulmasta. Tutkimuksen tekijä osallistui blogin ulkoasun luomiseen ja sisällön tuottamiseen yhdessä avoimen varhaiskasvatustoiminnan ohjaajan ja vanhempien kanssa.

6.3 Aineiston hankinta

Opinnäytetyön aineiston hankintaan on käytetty laadullista eli kvalitatiivista tutkimusotetta. Laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella ihmisten välisen sosiaalisten merkitysten maailmaa, jossa merkitykset näyttäytyvät suhteina ja niiden muodostamina merkityskokonaisuuksina. Tavoitteena laadullisessa tutkimuksessa ovat ihmisten kuvaukset koetusta todellisuudestaan, joiden ajatellaan olevan asioita, joita ihminen pitää elämässään merkityksellisinä ja tärkeinä. (Vilka 2005, 97.)

Laadullinen tutkimusote on subjektiivinen ja moninainen. Taustalla on ajatus siitä, että on olemassa yhtä monta todellisuutta kuin on ihmisiäkin. Jokainen ihminen tarkastelee todellista maailmaa omista henkilökohtaisista lähtökohdistaan ja oman kokemusmaailmansa kautta. Yksilön äänen kuuluminen on yksi laadullisen tutkimusotteen lähtökohdista. (Hirsjärvi & Hurme 2009, 22–24.) Valitsin opinnäytetyöni aineistonkeruumenetelmiksi mielestäni sosiaaliseen mediaan ja blogien ajatusmaailmaan sopivimmat menetelmät eli avoimen kyselyn ja ryhmähaastattelun.

Laadullisen tutkimuksen yksi aineiston hankintamenetelmä on haastattelu. Henkilöiltä kysytään tällöin heidän omia mielipiteitään tutkimuksen kohteesta ja vastaus saadaan puhutussa muodossa. Yhtenä keinona haastattelun määrittelylle on määritellä se keskusteluksi, jolle on ennalta määritelty tarkoitus. Haastattelun avulla kerätään myös informaatiota ja se toimii ennen kaikkea vuorovaikutustilanteena, jossa kummatkin osapuolet ovat vaikutuksessa toisiinsa. (Hirsjärvi & Hurme 2009, 41–42.)

Huolellisesti suunniteltu avoin kyselylomake oli vaivaton ja nopea tapa saada vastauksia. Avointen kysymysten avulla pyrittiin saamaan vastauksia ja näkökulmia tutkittavaan aiheeseen, jossa näkyy jokaisen osallistujan henkilökohtainen näkemys.

6.4 Ryhmähaastattelu

Vanhempien ensimmäinen tapaaminen tapahtui avoimen varhaiskasvatus-toiminnan tiloissa 14.1.2015. Vanhempia oli paikalla seitsemän kappaletta. Tarkoituksena oli kertoa vanhemmille Motori-hankkeesta ja siihen liittyvistä tavoitteista. Lisäksi kerrottiin millä tavoin hanke koskettaa avointa varhaiskasvatusta ja sen toimintaa sekä mikä on tutkimuksen tekijän rooli opinnäytetyöprosessissa. Tutkimukseen liittyen oli ennalta pohdittu kysymyksiä vanhemmille, joiden pohjalta lähdettiin keskustelemaan yhteisöllisen blogin suunnittelusta ja toteutuksesta. Ryhmähaastattelu pohjautui tutkimuskysymyksiin ja haastattelun aikana merkittiin muistiin vanhempien ajatuksia ja ideoita.

Ryhmähaastattelussa tietoa tutkittavasta aiheesta saadaan nopeasti ja samanaikaisesti usealta vastaajalta. Haastattelun kulkuun vaikuttaa oleellisesti ryhmädynamiikka, jossa korostuu niin sanottu valtahierarkia, joka määrittelee kuka puhuu ryhmässä ja mitä sanotaan. Ryhmähaastattelun aikana haastattelijan on huolehdittava, että jokaisella haastatteluun osallistuvalla on tasavertainen mahdollisuus osallistua keskusteluun. Haastattelijan

on myös kiinnitettävä huomiota, että keskusteleva ryhmä pysyy asetetuissa teemoissa. (Hirsjärvi & Hurme 2009, 63; Vilkka 2005, 103.) Keskeisinä teemoina olivat yhteisöllisen blogin sisällön suunnittelu ja tuottaminen osallisuutta korostaen.

Ryhmähaastattelu toteutettiin avoimen varhaiskasvatustoiminnan tiloissa, jotta välttyttäisiin ulkopuolisilta häiriötekijöiltä. Varhaiskasvatustoiminnan ohjaajan kanssa oli ennalta sovittu ryhmähaastattelun järjestelystä. Tutkimuksen tekijä oli vastuussa vanhempien ryhmähaastattelun toteutuksesta ja ohjaaja otti vastuulleen lasten ohjaamisen. Istunapaikat oli asetettu puoliympyrän muotoon, jotta jokainen pystyi näkemään toisensa tutkimuksen teemoista keskusteltaessa. Tällä pyrittiin tukemaan luottamuksellisen ja osallistavan keskustelun syntymistä. Ennen ryhmähaastattelun aloittamista jokaiselle vanhemmalle jaettiin täytettäväksi lupalappu (Liite 1), jossa pyydettiin lupaa ryhmähaastattelun ja avoimen kyselyn avulla tuotetun aineiston käyttöön opinnäytetyössä.

6.5 Avoin kysely

Tutkimuksen luonteen vuoksi oli johdonmukaista valita tiedonkeruumenetelmäksi haastattelun kaltainen kysely. Avoimen kyselyn tarkoituksena on saada tietää pintapuolisesti mitä ihminen ajattelee ja minkälaisia mielikuvia hänellä on (Tuomi & Sarajärvi, 2009, 74). Kyselytutkimuksen tarkoituksena oli saada koottua kohderyhmältä vastauksia tutkittavaan ilmiöön, eli yhteisöllisen blogin käynnistämisen- ja suunnitteluvaiheeseen. Tutkimuksen kohteena olivat valikoitu kohderyhmä ja opinnäytetyössä ne ovat avoimen varhaiskasvatustoiminnan lasten vanhemmat. Avoimeen kyselyyn vanhemmat saivat vastata anonyymisti ja vapaaehtoisesti.

Kyselytutkimuksen etuna voidaan pitää sitä, että sen avulla voidaan kerätä hyvin laaja tutkimusaineisto. Tutkijalle menetelmä on myös mieleinen, sillä se säästää tutkijan aikaa ja vaivannäköä. Kyselytutkimuksen huonoja puolia ja haasteita on se, että ei voida tietää, kuinka vakavasti vastaajat ovat suhtautuneet tutkimukseen. Huonosti suunniteltu kyselykaavake voi mahdollistaa erilaisia väärinymmärryksiä, joka voi johtaa huonoon vastausprosenttiin. (Hirsjärvi & Hurme 2009, 195.)

Avoin kysely toteutettiin avoimen varhaiskasvatustoiminnan tiloissa 2.3.2015 ja 4.3.2015. Kyselyistä saadut tulokset pyrittiin toteuttamaan käytännössä hyödyntäen niitä blogin visuaalisen ilmeen ja sisällön suunnitteluprosessissa. Kyselyn keskeisinä teemoina olivat osallisuus ja yhteisöllisyys ja niiden näkyväksi tuominen käytännössä blogin suunnittelu- ja toteutusvaiheessa. Avoimen kyselyn avulla pyrittiin saamaan myös selville toiveita blogin sisällöstä ja sen hyödyntämisestä avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa huomioiden lapsen arjen näkyvyys.

Avoimen kyselyn avulla saatiin täydennettyä ryhmähaastattelussa esille tulleita ajatuksia ja ideoita tutkittavaan aiheeseen liittyen. Tarkoituksena oli myös lisätä tutkimuksen aineistoa ja mahdollistaa jokaisen vanhemman osallistuminen. Avoimen kyselyn avulla myös ne, jotka eivät osallistuneet

ryhmähaastatteluun, pääsivät vaikuttamaan ja osallistumaan blogin suunnitteluun ja toteutukseen.

6.6 Aineiston käsittely

Aineiston käsittely sisältää kolme osatehtävää: luokittelun, analysoinnin ja tulkinnan. Jokainen osatehtävä on tarpeellinen laadullisen tutkimuksen analyysissä. Teemoittelussa on kyse laadullisen aineiston ryhmittelystä erilaisten aihepiirien mukaan. Teemoittelu mahdollistaa tiettyjen teemojen esiintymisen vertailun aineistossa. (Ruusuvuori, Nikander & Hyvärinen 2010, 11–12; Tuomi & Sarajärvi 2009, 93.)

Opinnäytetyössä hyödynnettiin aineiston hankintamenetelmänä avointa kyselyä ja kyselyn teemat muodostivat jo itsessään jäsenyyksen aineistoon. Onnistuakseen teemoittelu edellyttää teorian ja kokemusten vuorovaikutusta, joka näkyy tutkimuksen raportoinnissa niiden yhteytenä toisiinsa.

Aineiston analysointi aloitettiin ryhmähaastattelun ja avoimen kyselylomakkeen vastausten purkamisella osiin ja yhdistämällä vastaukset niihin kuuluvan kysymyksen alle. Vastaukset kirjattiin sanatarkasti ja rehellisesti oikeille paikoilleen niitä tulkitsematta. Avoimen kyselyn vastauksista etsittiin teemoja ryhmittelemällä ja pilkkomalla aineistoa erilaisten aihepiirien mukaan. Avointen kysymysten avulla pyrittiin saamaan monipuolisia vastauksia ja näkökulmia tutkittavaan aiheeseen. Monivalintakysymykset olisivat tehneet vastaamisesta helpompaa, mutta silloin vastauksista olisi puuttunut osallistujan henkilökohtainen näkemys (Hirsjärvi & Hurme 2009, 201).

6.7 Luotettavuus ja eettisyys

Tässä luvussa arvioidaan ja tarkastellaan tutkimuksen luotettavuutta ja eettisyyttä laadullisen tutkimuksen asettamien luotettavuuden ja eettisyyden kriteerien pohjalta. Virheiden syntyminen tutkimusta tehdessä ja raportoidessa pyritään välttämään luotettavuutta ja eettisyyttä tarkastelemalla (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 231).

Opinnäytetyön teoreettiset lähtökohdat muodostuivat tutkittavan aiheen, tavoitteen sekä tutkimusta ohjaavien tutkimuskysymysten perusteella. Aineiston hankinnassa ryhmähaastattelun ja avoimen kyselyn aiheet ja haastattelukysymykset sekä teemat pohjautuvat tutkimustehtävään ja tutkimuskysymyksiin. Näin olleen tutkimuksessa käytettyjä teoreettisia lähtökohtia, haastattelukysymyksiä sekä teemoja voidaan pitää luotettavina ja tutkittavaan aiheeseen kohdennettuina.

Tutkimuksen luotettavuutta lisää tutkijan kyky perustella ja arvioida valintojaan (Vilkkä 2005, 159–160). Tutkimusraportissa on tämän vuoksi perusteltu teoreettisten lähtökohtien kuin myös tutkimuksen toteuttamistavan valintaa. Tutkimuksen alussa yhteyshenkilön kanssa keskusteltiin tutkittavasta aiheesta ja sen tavoitteista sekä ideoitiin tulevaa aineiston hankintaa.

Tutkimuksen kohderyhmä valikoitui avoimen varhaiskasvatustoiminnan vanhempien kiinnostuksen ja osallistumismahdollisuuksien mukaan. Jokainen vanhempi osallistui blogin suunnitteluun ja toteutukseen vapaaehtoisesti. Eettisyyttä tukien vanhemmat osallistuivat myös ryhmähaastatteluuun sekä avoimeen kyselyyn vapaaehtoisesti.

Tutkimuksessa on huomioitu ja kunnioitettu salassapitovelvollisuutta. Näin ollen tutkimuskohteen avoimen varhaiskasvatustoiminnan eikä kohderyhmän nimiä ole mainittu opinnäytetyönraportissa. Tällä tavoin varmistetaan, ettei tutkimustuloksia voida yhdistää tiettyyn paikkaan tai henkilöihin. Aineisto käsiteltiin myös yksityisesti, jolloin ulkopuoliset henkilöt eivät nähneet haastattelusta ja kyselystä esille nousseita asioita. Salassapitovelvollisuutta kunnioittamalla tutkijan, yhteyshenkilön ja kohderyhmän välinen luottamuksellisuus sekä vastuullisuus lisääntyvät (Tuomi & Sarajärvi 2009, 131).

Nimettömyys ja tunnistamattomuus ovat olleet tämän opinnäytetyön itsessään selviä lähtökohtia. Tunnistamattomuus tutkimuksessa on yleisin tapa turvata ihmisen yksityisyys sekä suojata tutkimuksen kohderyhmää mahdollisilta negatiivisilta vaikutuksilta, joita tunnistettavuus voisi aiheuttaa (Kuula 2006, 201). Tunnistamattomuuden lupaaminen vanhemmille on myös keino saada rehellisiä vastauksia ja lisätä tutkimukseen osallistumista.

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tässä luvussa käsitellään avoimen kyselyn ja ryhmähaastattelun avulla kerättyjä tutkimustuloksia. Aineiston hankinnan jälkeen tulokset koottiin yhteen ja tiivistettiin analyysia varten. Ryhmähaastattelu ja avoin kysely käsittelee tutkittavaa aihetta osallisuuden, yhteisöllisyyden, arjen näkökulman sekä blogin sisällön kautta.

Teemojen mukaisesti jaotellun aineiston tarkoituksena on selkeyttää ja jäsentää tutkimusaineistoa. Tutkimustuloksiin on sisällytetty avoimesta kyselystä ja ryhmähaastattelusta nousseita sitaatteja tuomaan täsmennystä tutkimustuloksiin.

7.1 Yhteisöllinen blogi osallisuuden mahdollistajana

Kyselyn mukaan vanhempien toiveena oli päästä mukaan avoimen varhaiskasvatustoiminnan blogin suunnitteluun ja toteutukseen. Vanhemmat toivovat, että he yhdessä lapsen kanssa toisivat esille lapsen arkea avoimessa varhaiskasvatuksessa. Tämä voisi toteutua esimerkiksi erilaisten videoiden, kuvien ja musiikin avulla. Vanhemmat voisivat tuoda esille oman lapsensa arkea avoimessa varhaiskasvatuksessa kuvaamalla ja kirjoittamalla lapsensa toiminnasta. Tämä mahdollistaisi koko perheen osallisuuden lapsen arkeen. Blogiin liittyvät erilaiset projektit ja niihin osallistuminen oli muutaman vanhemman mielestä kiinnostavaa.

Pääsee mukaan suunnittelemaan ja osallistumaan yhteisiin projekteihin

Halutessani voin kirjoittaa blogia, esitellä tyttärentoimintaa sukulaisille ja ystäville

Mielenkiintoinen ja helppokäyttöinen blogi voisi madaltaa vanhempien kynnystä tulla tutustumaan avoimeen varhaiskasvatustoimintaan. Blogin avulla vanhemmille pystyttäisiin tiedottamaan toiminnasta, joka lisäisi osaltaan vanhempien kiinnostusta.

Mielenkiintoinen blogi varmasti madaltaa kynnystä tulla paikan päälle tutustumaan

Blogi tulisi osaltaan lisäämään myös tiedottamista avoimen varhaiskasvatuksen toiminnasta. Vanhemmat pystyvät jo kotona tutustumaan seuraavan viikon suunnitelmaan ja suunnittelemaan arjen toimintojaan sen mukaisesti. Vanhemmille on tärkeää, että avoimen varhaiskasvatuksen toiminnan sisällöstä tietää jo ennalta.

Tiedottaminen on helppoa – saada vanhemmat kiinnostumaan

Blogin sisällön tuotanto ja jakaminen voi tarjota vanhemmille mahdollisuuden itseilmaisulle, keskustelulle sekä vaikuttamiselle. Blogin avulla vanhemmat voivat käydä avointa dialogia samanmielisten kanssa ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa avoimen varhaiskasvatuksen toimintaan ja sen toteutukseen mobiiliteknologiaa hyödyntäen.

Vanhemman kokiessa yhteisöllisyyttä muiden vanhempien kanssa mahdollistaa vaikuttamisen yhteisiin asioihin. Tunne mahdollisuudesta vaikuttaa lisää motivaatiota ja kykyä toimia vuorovaikutuksessa lisääntyy yhteisön sisällä (Kaskela & Kekkonen 2006, 40). Toimiva vuorovaikutus niin avoimen varhaiskasvatuksen yhteisön kuin blogin verkkoyhteisön kesken helpottaa informaation kulkua yhteisön sisällä.

7.2 Yhteisöllisen blogin sisältö

Vanhemmat toivoivat, että blogi toimisi avoimen varhaiskasvatustoiminnan arjen esille tuojana. Blogissa kerrottaisiin lyhyesti avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta ja sen toimintaympäristöstä. Vanhemmat kokivat myös tärkeäksi avoimen varhaiskasvatustoiminnan näkyväksi tuomisen, josta selviäisi esimerkiksi avoimen varhaiskasvatustoiminnan toiminta-ajat ja opiskelijoiden kanssa tehtävät yhteistyömuodot.

Esittely toiminnasta ja paikasta

Vanhempien mielestä blogi antaisi paljon uusia mahdollisuuksia tuoda esille lapsen arkea avoimessa varhaiskasvatuksessa, joka lisäisi omalta osaltaan yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä avoimen varhaiskasvatustoiminnan ohjaajan ja vanhempien välillä. Blogi voisi sisältää kuvia ja kirjoituksia

lapsen arjesta varhaiskasvatustoiminnassa. Lasten lempileikit voisi kuvata ja lisätä blogiin, joka sisältäisi myös lyhyen tekstin niin sanotusti lapsen sanoin. Vanhemmat toivoivat, että blogiin voisi kerätä myös joka vuosi ryhmäkuvat talteen, sillä niihin on vanhempien ja lasten mielestä mukava palata.

Mitä kerhossa on puuhailtu; kuvia ja lyhyitä selostuksia päivästä.

Vanhempien toiveena oli, että blogi toimisi lapsen eri toimintojen dokumentoinnin välineenä. Blogiin voisi lisätä lapsen kuvaamaa videokuvaa ja valokuvia. Blogiin voisi lisätä myös kuvia ja ohjeita erilaisista askarteluista. Myös lasten kanssa laulettujen laulujen sanat voitaisiin lisätä blogiin, jotta niihin voisi palata myös lapsen arjessa kotona. Lasten tekemistä askarteluista otettaisiin kuvia ja lisättäisiin blogiin, jossa ne säilyisivät.

Kuvia, askarteluideoita ja laulun sanoja

Kuvia, lasten tekemiä askarteluja ja ajankohtaista osuus

Vanhemmat toivoivat myös jokaisen osallistumista yhteiseen keskusteluun blogin avulla. Blogissa vanhemmat voisivat jakaa kokemuksia ja neuvoja esimerkiksi kasvatukseen liittyen. Tämä lisäisi osaltaan avoimen varhaiskasvatustoiminnassa käyvien vanhempien yhteisöllisyyttä ja toimisi vertaistukena. Keskustelun avulla vanhempi saisi neuvoja ja apua omaan kasvatustehtäväänsä.

Vinkkejä ja neuvoja kasvatukseen liittyen

Hauskaa olisi, jos vanhemmat saatais todella osallistumaan keskusteluun, kirjoittamaan blogiin

Vertaistuen lähtökohtana on ihmisen luontainen tarve kokea yhteenkuuluvuutta ja luoda sosiaalisia suhteita muihin ihmisiin. Sosiaaliset suhteet ovat merkityksellisiä vanhemman hyvinvoinnin ja jaksamisen kannalta. Yhteisön jäsenten samankaltaiset elämänvaiheet ja vastaavanlaiset elämäntilanteet lisäävät ihmisten välistä keskinäistä ymmärrystä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. (Mykkänen-Hänninen & Kääriäinen 2007, 10, 11.)

7.3 Avoimen varhaiskasvatustoiminnan blogi vanhemman ja lapsen arjessa

Vanhemmille olisi tärkeää, että blogi mahdollistaisi lapsen arjen esille tuomisen koko perheen kesken. Lapsi voisi palata avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa tehtyihin asioihin kotona ja pystyisi kertomaan päivästä muille perheenjäsenille blogin avulla. Näin myös esimerkiksi lapsen isovanhemmat tai muu suku pääsevät osaksi lapsen arjen maailmaa avoimessa varhaiskasvatuksessa. Muiden lapselle tärkeiden sukulaisten ja ihmisten kynnys tulla tutustumaan avoimeen varhaiskasvatustoimintaan voisi pienentyä blogin avulla.

Isä ja isovanhemmat esimerkiksi näkisivät lapsen arkea kerhossa

On kiva jos yhteisiin puuhiin voi palata myöhemmin ja näyttää myös taitoja isälle kotona

Oppii itse käyttämään blogia ja näyttämään esimerkiksi isovanhemmille mitä kerhossa tehdään.

Lapsi pääsisi myös itse tutustumaan blogiin ja mediaan yhdessä vanhemman kanssa, ottaen huomioon lapsen ikätason. Toiveena oli myös, että vanhemmat yhdessä lasten kanssa käyttäisivät mobiililaitteita panostaen lapsen äänen kuulemiseen ja esille tuomiseen.

Vanhemmat toivoivat blogin sisältävän osion, jossa kerrottaisiin mitä avoimessa varhaiskasvatuksessa tullaan tekemään ja tarvitseeko heidän valmistautua esimerkiksi tuomalla jotakin mukanaan. Blogi toimisi näin ollen tiedotusvälineenä, jonne koottaisiin esimerkiksi avoimen varhaiskasvatustoiminnan viikko-ohjelma ja erilaiset tapahtumat. Lapsiperheiden arkeen kuuluvat usein erilaiset rutiinit, jotka tekevät arjesta tuttua ja turvallista. Asioiden ennakoitavuus ja toistuvuus vapauttaa perheen energiaa muihin asioihin ja tehtäviin (Kaskela & Kekkonen 2006, 35).

Lapsi voi itse kotona kertoa esimerkiksi blogin kuvien avulla vaikka isille kerhopäivästä

Saa katsella omia tekeleitään ja kuvia sekä oppii itse katselemaan blogia

Saisi lukea, mitä seuraavaksi tehdään ja otetaanko jotain mukaan

Blogi voisi toimia niin sanotusti muistojen tallentajana. Erilaisten videoiden ja kuvien muodossa lapsen arki avoimessa varhaiskasvatuksessa säilyisi muuttumattomana, jolloin siihen voisi palata myös lapsen kasvaessa. Lapsi voisi niin sanotusti elää uudelleen avoimen varhaiskasvatuksen arkea ja palata hänelle tärkeiden muistojen pariin. Toiveena oli, että blogi toisi yksinkertaisesti iloa lapsen ja vanhemman arkeen.

Muistellessa kerhossa olleita juttuja, muistetaan blogin avulla helpommin esimerkiksi laulut ja leikit

Iloisten hetkien muistelua ja uudelleen elämistä

Vanhemmat toivoivat, että blogi sisältäisi erilaisia artikkeleita esimerkiksi lapsen kasvatukseen ja arjen tukemiseen liittyen. Blogiin voisi lisätä myös opiskelijoiden opinnäytetöitä luettavaksi vanhemmille, jotka toimisivat omalta osaltaan vanhempien ja lapsen arjen rikastuttajina. Vanhemmat toivoivat kyseisten asioiden lisäävän kriittistä keskustelua yhteisössä.

Vertaistukea ja neuvoja arjen haasteisiin

Artikkeleita, mielipiteitä, opintotöitä luettavaksi vanhemmille. Keskustelua, kriittistä

Blogin merkitystä vanhemman ja lapsen arjessa on hyvä tarkastella myös mediakasvatuksen näkökulmasta. Vanhempien ja kodin merkitys on merkittävässä roolissa lapsen mediakasvatuksessa. Vanhempien tulisi luoda turvalliset puitteet ja rajat lapsen mediankäytölle edistääkseen lapsen turvallista kasvua (Pentikäinen ym. 2007, 101). Avoimen varhaiskasvatuksen toimiessa lapsen ja vanhemman mediankäytön toimintaympäristönä korostuu vanhemman ja avoimen varhaiskasvatuksen ohjaajan yhteistyö ja kumppanuus.

7.4 Osallisuudessa toimiminen blogin sisällön kehittämisessä ja tuottamisessa

Monet vanhemmista olivat kiinnostuneita tuottamaan tekstiä ja sisältöä esimerkiksi kuvien avulla avoimen varhaiskasvatustoiminnan blogiin. Vanhemmat tukisivat osaltaan lapsen äänen ja arjen esille tuomista esimerkiksi ottamalla yhdessä lapsen kanssa kuvia lapselle tärkeistä asioista avoimessa varhaiskasvatuksessa.

Tykkään kirjoitella, että tarvittaessa voin tuottaa tekstejä.
Minulta saa mielipiteen kaikesta

Olla osana tiimiä omien lasten puuhailujen kautta. Kirjoittaa ja ottaa kuvia heidän päivästänsä

Toivon, että lapset pääsevät mukaan tuottamiseen

Vanhemmat ovat valmiita tuomaan omia ideoitaan ja mielipiteitään blogin sisällöstä ja ideologiasta. Vanhempien toiveena on, että heidän tuottamansa sisältö voitaisiin toteuttaa avoimen varhaiskasvatuksen tiloissa, jolloin se ei veisi aikaa muista arjen toiminnoista.

Mahdollisesti kerhossa ollessani kirjoitella

Antaa vinkkejä, ideoita ja ajatuksia

Muutama vanhempi toi kyselyssä esille, ettei heillä ole aikaa ja resursseja osallistua blogin sisällön tuottamiseen ja kehittämiseen. Tähän vaikuttaa vanhempien oma elämäntilanne ja arjen haastavuus. Vanhemmat ovat kuitenkin kiinnostuneita kuulemaan blogin sisällöstä ja sen kehityksestä.

Tässä elämäntilanteessa ei riitä aikaa ja resursseja

Ei hirveästi ole ajatuksia, mutta autan mielelläni pyydettyäessä

7.5 Yhteisöllisen blogin toimivuus

Vanhempien mielestä yhteisöllinen blogi toimii parhaiten, kun se päivittyy tasaisesti, eikä jää vain lyhyeksi kokeiluksi projektin muodossa. Yhteisöllinen blogi vaatii vanhempien mielestä jokaisen osallistumisen haluamallaan tavalla. Tällöin otettaisiin huomioon jokaisen vanhemman mediataidot ja resurssit. Blogi olisi aktiivinen ja helppokäyttöinen, mikä madaltaisi kynnystä sen käyttämisessä.

Päivittyy tasaisesti, ei jää lyhyeksi projektiksi

Blogi on aktiivinen ja askarruttaviin kysymyksiin löytää helposti ja nopeasti vastauksen

Tehdään yhdessä ja kaikki osallistuvat omien taitojen ja jaksamisen mukaan. Jaetaan ajatuksia ja ideoita

Yhteisöllisessä blogissa ilmeni jokaisen osallistujan mielipide, ajatukset ja ideat. Jokaisen vanhemman toiveet otettaisiin huomioon ja pyritäisiin toteuttamaan ne mahdollisuuksien mukaan. Yhteisöllinen blogi toimisi ajatusten ja ideoiden foorumina, johon jokaisen olisi helppoa osallistua. Blogi ei saisi vanhempien mielestä tuottaa ylimääräistä vaivaa, vaan jokainen saisi osallistua niin paljon kuin haluaa.

Ei aiheuta kellekään stressiä

Niin, että jokainen osallistuu haluamallaan tavalla

Kaikkien toiveet otetaan huomioon

Osallisuuden kokemukseen liittyy läheisesti vaikuttaminen. Vaikuttaminen on aktiivista osallistumista ja pyrkimystä muuttaa asioita haluttuun suuntaan. Yksinkertaisimmillaan vaikuttaminen on mukana oloa ja yhdessä tekemistä, joka on hyvin luontaista toimintaa ihmisille. (Heinonen 2008.) Jokainen vanhempi tekee arjessaan valintoja ja pyrkii vaikuttamaan niiden kautta niin omaan elämäänsä kuin yhteisöönsä.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tässä luvussa käsitellään ja pohditaan ryhmähaastattelun sekä avoimen kyselyn avulla saatuja tuloksia ja niiden merkitystä avoimen varhaiskasvatustoiminnan yhteisöllisen blogin suunnittelu- ja toteutusvaiheessa. Luvussa käsitellään myös tutkijan omia havaintoja ja kokemuksia opinnäytetyöprosessista.

Opinnäytetyö sai alkunsa marraskuussa 2014 Motori-hankkeen kautta. Joulukuussa 2014 tapasin avoimen varhaiskasvatustoiminnan ohjaajan Hämeen ammattikorkeakoulun tiloissa, jonka kanssa keskustelimme työelämän toiveista opinnäytetyön suhteen. Tapaamisen tarkoituksena oli kuulla molempien toiveet ja ideat opinnäytetyön aiheesta ja tutkimustehtävästä sekä opinnäytetyön tutkimuksen kohderyhmästä ja aiheen rajaami-

sesta. Tammikuussa 2015 aloin työstämään opinnäytetyön tutkimussuunnitelmaa.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli osallisuudessa tuotetun yhteisöllisen blogin suunnittelu ja toteutus yhteistyössä avoimen varhaiskasvatustoiminnan ohjaajan sekä vanhempien kanssa. Opinnäytetyön tekeminen oli hyvin mielenkiintoinen prosessi. Yhteistyö avoimen varhaiskasvatustoiminnan ohjaajan sekä vanhempien kanssa sujui alusta alkaen luontevasti ja tunsin pääseväni osaksi yhteisöä hyvin nopeasti.

Ideat ja suunnittelu yhdessä yhteyshenkilön kanssa vastasivat hyvin tutkimuksessa saadun aineiston kanssa, jolloin blogin suunnittelu ja toteutus sujuivat alusta alkaen vaivattomasti. Motori-hankkeessa toimiva teknologiaosaaja on ollut apuna blogisivuston luomisessa, jonka sisältö koostuu tutkimustuloksissa esille nousseista asioista.

Tämän tutkimuksen perusteella vanhemmat toivoivat blogin hyödyntämistä informaatio- ja tiedotusvälineenä, jonka avulla vanhemmat pystyisivät seuraamaan avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa ja osallistumaan sen suunnitteluun ja toteutukseen. Salmenkiven & Nymanin (2007, 36) mukaan blogi toimii välineenä luovalle tekemiselle, informoimiselle ja yhteisöllisyyden muodostumiselle, jonka avulla voidaan muokata informaatiota, lisätä kuvia sekä videoita.

Toimivia sosiaalisia kontakteja kuvaa luontevuus ja vuorovaikutuksellisuus sekä kokonaisvaltainen osallisuus, jolloin lapsi tuntee olevansa tärkeä ja merkityksellinen (Kaskela & Kekkonen 2006, 23). Ryhmähaastattelussa ja avoimessa kyselyssä tuli esille avoimen varhaiskasvatustoiminnan merkitys vanhempien vertaistuen sekä lapsen sosiaalisten suhteiden näkökulmasta. Vanhemmat kokivat avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa käymisen tuovan arkeen piristystä ja vaihtelua. Perheiden keskinäisiin vuorovaikutusmahdollisuuksiin tulisi Kaskelan & Kekkosen (2006, 39) mukaan panostaa, koska ne toimivat vanhemmille verkostoina tarkastella omaa vanhemmuuttaan ja mahdollisuutena saada tukea arjen kasvatustyöhön.

Ryhmähaastattelussa ja avoimessa kyselyssä vanhemmat kokivat tärkeäksi, että blogi toimisi niin sanottuna arkistona lapsen tekemisille ja toimimisille avoimessa varhaiskasvatuksessa. Koko perheen mahdollisuus osallistua lapsen arkeen avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa koettiin myös tärkeäksi ja merkitykselliseksi. Tärkeäksi vanhemmat kokivat jokaisen vanhemman yksilölliset mahdollisuudet ja taidot osallistua blogin suunnitteluun ja toteutukseen sekä jokaisen elämäntilanteen huomioimisen.

Vanhemmat halusivat olla mukana lapsensa tutustumisessa mobiiliteknologiaan ja sen tarjoamiin sovelluksiin. Varhaiskasvatuksessa on hyvä lähteä liikkeelle niistä elämyksistä ja ajatuksista, joita lapsilla itsellään on suhteessa mediaan (Pentikäinen ym. 2007, 102). Vanhemmat mahdollistaisivat toiminnallaan lapsen äänen kuulemisen, joka näkyisi blogin sisällön tuottamisessa. Kaskelan & Kekkosen (2006, 56) mukaan lapsen osallisuuden toteutuminen edellyttää, että aikuiset kuuntelevat ja ottavat huomioon lapsen näkemykset ja pyrkimykset.

Tutkimustulokset osoittavat yhdessä teoreettisten lähtökohtien kanssa, että yhteisöllisen blogin merkitys yhteisöllisyyden, osallisuuden ja vertaistuen mahdollistajana on merkittävä. Blogi tukee vanhempien ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan ohjaajan yhteistyötä ja sen eri muotoja, jossa korostuu yhdessä tekeminen. Kaskelan & Kekkosen (2006, 44) mukaan yhteisen suunnittelun kautta vanhemmilla on ajantasainen kuva siitä, miten lapsen tiedot ja taidot kehittyvät.

Blogin avulla avoimen varhaiskasvatustoiminnan lasten arjen näkyväksi tuominen mahdollistuu. Lapsi tarvitsee mediakäytössään rinnalla kulkijaa; opastusta, tukea, kuuntelua ja läsnäoloa sekä yhdessä tekemistä (Pentikäinen ym. 2007, 101). Blogin suunnittelussa ja toteutuksessa korostuu vanhemman ja lapsen yhteiset kokemukset ja yhteinen tekeminen, joka osaltaan tukee vanhemman ja lapsen suhdetta toisiinsa. Mustosen (2002, 56) mukaan mediataitoja voi luontevasti harjoitella keskustellen aivan arkisissa tilanteissa. Yhteiset kokemukset rikastuttavat lapsen ja vanhemman arkea sekä tukevat vanhemman kasvatustehtävää.

Näyttää myös siltä, että blogin sisällön suunnittelu ja toteutus lisää avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa käyvien vanhempien, ohjaajan sekä opiskelijoiden yhteisöllisyyttä. Vanhemmat pääsevät vaikuttamaan lapsensa arjen toimintoihin avoimessa varhaiskasvatuksessa, joka lisää vanhemman kokemuksia vaikuttamismahdollisuuksistaan. Vanhempien uskomukset ja toiveet perhettään ja lastansa koskevissa asioissa on Määtän (1999, 84) mukaan merkityksellisiä ja ne on huomioitava yhteistyön sekä vanhempien osallisuuden kannalta. Yhteisöllisyys luo myös tasa-arvoa, jolloin jokainen vanhempi ja lapsi kohdataan tasa-arvoisesti arvokkaana yksilönä.

Aiemmissä tutkimuksissa korostui kasvokkaisten tapaamisten merkitys, jolloin mobiiliteknologisten sovellusten ei toivota tulevan kasvokkain tapahtuvien tapaamisten tielle. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan yhteisöllinen blogi tulee toimimaan yhtenä viestintäkanavana, mutta se ei korvaisi vuorovaikutusta ja sosiaalista kanssakäymistä vanhempien ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan ohjaajan välillä.

Aiemmat tutkimukset osoittavat, että vanhemmilla on halu ja kyky vaikuttaa, kun heille annetaan vain mahdollisuus sekä tarvittavat työkalut sen toteuttamiseksi. Osallisuus mahdollistuu Salmijärven (2014) mukaan, kun luodaan sellaiset puitteet osallistumiselle, joissa täyttyvät osallisuudelle määritellyt kriteerit, kuten esimerkiksi mielipiteen ilmaiseminen, kuulluksi tuleminen sekä osallistuminen päätöksentekoon. Toivon, että nämä asiat tullaan huomioimaan myös Motori-hankkeen tuloksissa ja mobiiliteknologisten sovellusten kehittämisessä varhaiskasvatuksessa.

Koen onnistuneeni keräämään tutkimusta varten tutkimuksen tavoitetta ja kysymyksiä vastaavan aineiston, joka edesauttoi tutkimustulosten ja johdopäätösten tekemistä. Ryhmähaastattelun ja avoimen kyselyn hyödyntäminen aineiston hankinnan keinona mahdollistivat tiedon keräämisen samanaikaisesti usealta vanhemmalta. Ryhmähaastattelu tilanteena oli rento

ja ilmapiiri miellyttävä, joka vahvisti osaltaan keskustelun ja ideoiden syntymistä.

Toivon, että opinnäytetyöni aineistoa pystytään hyödyntämään Motorihankkeessa sekä varhaiskasvatuksessa. Ohjaavan opettajani kanssa on keskusteltu, että tutkimustani tullaan hyödyntämään hankkeesta tehdyssä artikkelissa. Hankkeen avulla blogin hyödyntäminen yhtenä mobiilitekniikan välineenä korostuu.

Koen myös tärkeäksi, että osallisuudessa suunniteltu ja toteutettu yhteisöllinen blogi lisää vanhempien mahdollisuuksia vaikuttaa lapsensa arkeen varhaiskasvatuksessa. Yhteisöllisen blogin hyödyntäminen avoimen varhaiskasvatustoiminnan arjessa lisää myös opiskelijoiden mahdollisuutta osallistua toimintaan erilaisten projektien ja opinnäytetöiden kautta, sillä mielestäni yhteisöllisen blogin kehittämisessä vain taivas on rajana. Tulevaisuudessa olisi mielenkiintoista tutkia, onko yhteisöllinen blogi toiminut tässä tutkimuksessa esille nousseiden toiveiden ja odotusten mukaisesti.

Opinnäytetyöprosessi on ollut itselleni hyvin opettavainen ja rikastuttava kokemus. Itselläni ei ollut ennen opinnäytetyön aloittamista kokemusta blogeista tai niiden hyödyntämisestä varhaiskasvatustoiminnassa. Opinnäytetyön työstäminen yksin on edellyttänyt itseltäni vastuunkantoa ja pitkäjänteistä sitoutumista ja työskentelyä. Tärkeäksi koin myös suunnitelmallisuuden esimerkiksi aikatauluja tehdessäni.

Opinnäytetyöprosessin aikana olen saanut tukea perheeltäni ja ystäviltäni. Tukijana ovat toimineet myös työelämän yhteyshenkilö, ohjaava opettaja sekä hankkeessa toimiva teknologiaosaaja. Tuki on ollut ensiarvoisen tärkeää, sillä vaikka olen tehnyt opinnäytetyötä yksin, en ole kokenut olevani yksin.

Opinnäytetyön avulla olen saanut kattavan ja kokonaisvaltaisen kuvan siitä, mitä osallisuudessa suunnitellussa ja toteutetussa yhteisöllisessä blogissa tulee huomioida. Olen oppinut perustamaan blogin ja lisäämään siihen erilaista sisältöä tekstin ja kuvien muodossa. Opinnäytetyö on antanut käytännön vinkkejä ja ideoita työelämään tulevaisuudessa ja pyrin hyödyntämään oppimaani myös omassa arjessani.

LÄHTEET

Alila, K. & Portell, T. 2008. Leikkitoiminnasta avoimeen varhaiskasvatukseen. Avointen varhaiskasvatuspalvelujen nykytila ja kehittämistarpeet 2007. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus. Viitattu 20.1.2015.
http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=39503&name=D_LFE-7740.pdf.

Avoin varhaiskasvatustoiminta. 2015. Hämeen ammattikorkeakoulu. Viitattu 13.1.2015.
<http://www.hamk.fi/tyoelamalle/tyoelamanlahipalvelut/hyvinvointi/nipsula/Sivut/toiminta-ajatus.aspx>

Blood, R. 2002. The weblog handbook: Practical advice on creating and maintaining your blog. Cambridge, MA: Perseus Publishing.

Bäcklund, P. & Paavola, V. 2003. Rajatonta osallisuutta – asukas ja paikka tieto-yhteiskunnassa. Teoksessa Bäcklund, P. (toim.) Tietoyhteiskunnan osallistuva kansalainen. Tapaus Nettimaunula. Helsingin kaupungin tietokeskus tutkimuksia 2003:5. 58.

Heinonen, U. 2008. Sähköinen yhteisöllisyys. Kokemuksia vapaa-ajan, työn ja koulutuksen yhteisöistä verkossa. Pori: Kulttuurintuotannon ja maisematutkimuksen laitoksen julkaisuja. Viitattu 4.4.2015.
<http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/39380/diss2008heinonen.pdf?sequence=1>

Hintikka, K. 2009. Kansalaiset, liikehdinnät, puolueet ja internet. Teoksessa Mickelsson, R. (toim.) Puolueiden tulevaisuus. Oikeusministeriön julkaisuja 2009:6. 165–214.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2009. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uud. p. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta – opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus. Oppaita 63. Jyväskylä: Gummerus.

Kiilakoski, T. 2007. Johdanto: lapset ja nuoret kuntalaisina. Teoksessa Gretscher, A. & Kiilakoski, T. (toim.) Lasten ja nuorten kunta. Helsinki: Nuorisotutkimus-verkosto / Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 77. 8–25.

Kuula, A. 2006. Tutkimusetiikka. Aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. Tampere: Vastapaino.

Li, D. 2005. Why Do You Blog: A Uses-and-gratifications Inquiry into Bloggers' Motivations. Marquette University, 2005. Viitattu 24.2.2015.
http://www.whyyoublog.net/doc/Li_Dan_Aug_2005.pdf

- Lietsala, K. & Sirkkunen, E. 2008. Social media. Viitattu 19.2.2015.
<http://tampub.uta.fi/tup/978-951-44-7320-3.pdf>
- Majava, J. 2006. Kohti sosiaalista verkkoa. Teoksessa Aula, P., Matikainen, J. & Villi, M. (toim.) Verkkoviestintä. Helsinki: Yliopistopaino, 87.
- Motori-hanke. 2015. Hämeen ammattikorkeakoulu. Viitattu 13.4.2015.
<http://www.hamk.fi/tyoelamalle/hankkeet/mobiiliteknologia-toiminnan-ja-kohtaamisen-rikastajana/Sivut/hankkeen-tavoitteet.aspx>
- Mustonen, A. 2002. Median rooli psykologisessa kehityksessä. Teoksessa Sintonen, S. (toim.) Median sylissä. Kirjoituksia lasten mediakasvatuksesta. Helsinki: Oy FINN LECTURA Ab, 55–69.
- Mäki, A., Ruuth, J. & Talja, E. 2014. Muksunetti kasvatuskumppanuuden välineenä. Laurea-ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Mäkinen, M. 2009. Digitaalinen voimistaminen paikallisten yhteisöjen kehittämiseksi. Tampere: Media studies.
- Määttä, P. 1999. Perhe asiantuntijana. Erityiskasvatuksen ja kuntoutuksen käytännöt. Jyväskylä: Atena.
- Pentikäinen, L., Ruhala, A. & Niinistö, H. 2007. Mediametkaa! Osa 2 - Kasvattajan metkaopas lasten mediamaailmaan. Helsinki: Mediakasvatuskeskus Metka ry.
- Pönkä, H.. Sosiaalisen median käsikirja. 2014. Jyväskylä: Docendo Oy.
- Ruusuvuori, J., Nikander, P. & Hyvärinen, M. 2010. Haastattelun analyysin vaiheet. Teoksessa Ruusuvuori, J., Nikander, P. & Hyvärinen, M. (toim.) Haastattelun analyysi. Tampere: Vastapaino, 9–38.
- Salmenkivi, S. & Nyman, N. 2007. Yhteisöllinen media ja muuttuva markkinointi 2.0, Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Salmijärvi S. 2014. Mahdollistaako sosiaalinen media osallisuutta? – Ei vihapuheelle - liikkeen vapaaehtoisten kokemuksia osallisuudesta sosiaalisessa mediassa. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Särkelä-Kukko, M. 2014. Osallisuuden eriarvoisuus ja eriarvoistuminen. Teoksessa Jämsén, A. & Pyykkönen, A. (toim.) Osallisuuden jäljillä. Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry, 32–51.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Vilka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Otavan Kirjapaino Oy.

LUPA AVOIMEN KYSELYLOMAKKEEN JA RYHMÄHAASTATELUN AVULLA TUOTETUN AINEISTON KÄYTTÖÖN

Olen viimeisen vuoden sosionomiopiskelija Hämeen ammattikorkeakoulusta. Opinnäytetyöni aiheena on osallisuudessa tuotettu avoimen varhaiskasvatustoiminnan blogi. Opinnäytetyöni keskittyy blogin aloitus – ja suunnitteluvaiheeseen. Opinnäytetyöni aineisto koostuu muun muassa avoimen varhaiskasvatustoiminnan lasten vanhempien avoimesta kyselystä blogiin liittyen. Avoin kysely toteutetaan maaliskuun 2015 aikana.

- Annan luvan avoimen kyselylomakkeen ja ryhmähaastattelun avulla saadun aineiston hyödyntämiseen Hämeen ammattikorkeakoulun opinnäytetyössä sekä MOTORI-hankkeeseen liittyvässä raportissa ja julkaisussa
- En anna lupaa avoimen kyselylomakkeen ja ryhmähaastattelun avulla saadun aineiston hyödyntämiseen Hämeen ammattikorkeakoulun opinnäytetyössä sekä MOTORI-hankkeeseen liittyvässä raportissa ja julkaisussa

Paikka ja päivämäärä

Allekirjoitus ja nimenselvennys

KYSELY KOSKIEN AVOIMEN VARHAISKASVATUSTOIMINNAN
YHTEISÖLLISTÄ BLOGIA

1. Miten mielestäsi yhteisöllinen blogi mahdollistaa osallisuutesi avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa?
2. Mitä toivot yhteisöllisen blogin sisältävän?
3. Mitä toivot avoimen varhaiskasvatustoiminnan blogin tuovan omaan arkeesi?
4. Mitä toivot avoimen varhaiskasvatustoiminnan blogin tuovan lapsesi arkeen?
5. Miten itse haluat toimia osallisuudessa blogin sisällön kehittämisessä ja tuottamisessa?
6. Miten mielestäsi yhteisöllinen blogi toimii, kun se toimii oikein hyvin?
7. Onko sinulla kysyttävää tai ajatuksia osallisuudessa tuotetusta blogista?